

SLUŽBENI GLASNIK

SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

2006.

BROJ: 5

Sisak, 27. veljače 2006.

GODINA XIV

SADRŽAJ

AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

21.	Odluka o donošenju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2003. - 2005. godine	137
22.	Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2003. - 2005. godine	138
23.	Program mjera za unapređenje stanja u prostoru	176

AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

21.

Na temelju članka 11. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 30/94, 68/98, 35/99, 61/00, 32/02 i 100/04) i članka 25. Statuta Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 10/01 i 4/03), Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na 5. sjednici održanoj 24. veljače 2006. godine, donijela je

ODLUKU

o donošenju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2003. – 2005. godine

I.

Donosi se Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2003. – 2005. godine.

II.

Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije sastavni je dio ove Odluke.

III.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

**SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 350-01/06-01/03
URBROJ: 2176/01-01-06-2
Sisak, 24. veljače 2006.

**Predsjednik Županijske skupštine
Zvonko Belošević, v.r.**

22.

Sadržaj:

I Z V J E Š Ć E**o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2003. - 2005. godine****1. U V O D****2. OSNOVNA OBILJEŽJA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE****2.1. Položaj Sisačko-moslavačke županije****2.2. Upravno teritorijalna podjela****2.3. Stanovništvo i naseljenost****3. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA****3.1. Obveze i nadležnost Sisačko-moslavačke županije u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja**

3.1.1. Prostorni plan županije

3.1.2. Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO)

3.1.3. Izmjene i dopune prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju – PPO

3.2. Obveze i nadležnosti gradova i općina u procesu izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja

3.2.1. Prostorni plan uređenja općine ili grada (PPUO/G)

3.2.2. Generalni urbanistički plan (GUP)

3.2.3. Urbanistički plan uređenja (UPU)

3.2.4. Detaljni plan uređenja (DPU)

3.2.5. Izmjene i dopune prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju –GUP, PUP

3.3. Važeći dokumenti prostornog uređenja

3.3.1. Važeći dokumenti prostornog uređenja na razini Države

3.3.2. Prostorni plan Sisačko – moslavačke županije

3.3.3. Prostorni planovi šireg područja

3.3.4. Prostorni planovi uređenja gradova i općina (PPUO/G)

3.3.5. Ostali važeći dokumenti prostornog uređenja čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina (GUP, UPU, DPU, PUP/DPU)

3.4. Dokumenti prostornog uređenja gradova i općina u postupku izrade i donošenja

3.4.1. Prostorni planovi uređenja gradova i općina

3.4.2. Stanje izrade generalnih urbanističkih planova (GUP)

3.4.3. Stanje izrade urbanističkih planova uređenja (UPU)

3.4.4. Stanje izrade izmjena i dopuna prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju

3.5. Ostala dokumentacija prostora

3.5.1. Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske

3.5.2. Izvješća o stanju u prostoru i Programi mjera za unapređenje stanja u prostoru za Županiju, gradove i općine

3.5.3. Studije i stručne podloge izrađene za prostor Županije u proteklom dvogodišnjem razdoblju

4. ANALIZA PROVOĐENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I DRUGIH DOKUMENATA, TE PROVEDENIH MJERA I NJIHOVE UČINKOVITOSTI NA SVRHOVITO GOSPODARENJE PROSTOROM**4.1. Provođenje Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije****4.2. Analiza provođenja Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije donesenog za razdoblje 2003.- 2005. godine**

4.2.1. Osnovni elementi Programa mjera

4.2.2. Ocjena izvršenja Programa mjera za razdoblje 2003.-2005. godine

5. PRIKAZ STANJA U PROSTORU**5.1. Demografska kretanja****5.2. Prometna infrastruktura**

5.2.1. Cestovi promet

5.2.2. Željeznički promet

5.2.3. Riječni promet

5.3. Komunalna infrastruktura

5.3.1. Vodoopskrba

5.3.2. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

5.4. Opskrba električnom energijom**5.5. Opskrba plinom**

5.6. Zaštita od neplanske izgradnje**5.7. Dokumenti zaštite okoliša**

- 5.7.1. Zrak
- 5.7.2. Voda
- 5.7.3. Tlo
- 5.7.4. KEO-katastra emisija u okoliš
- 5.7.5. Zaštićena prirodna baština
- 5.7.6. EKO-nezgode
- 5.7.7. Studija utjecaja na okoliš za nove zahvate u prostoru

6. UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU**6.1. Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja****6.2. Potreba izrade izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja****6.3. Potreba izrade i pribavljanja podataka i drugih dokumenata potrebnih za izradu dokumenata prostornog uređenja i unapređenje stanja u prostoru****6.4. Uređenje zemljišta****7. ZAKLJUČAK****U V O D**

Izvešće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije (u daljnjem tekstu: Izvešće) sadrži analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti na svrhovito gospodarenje prostorom, na zaštitu vrijednosti prostora i okoliša, te druge elemente od važnosti za prostor područja Županije, a izrađeno je temeljem članka 10. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 I 100/04).

Izvešće je utemeljeno na činjenicama, te pokazuje uočene probleme u prostoru i upućuje na moguća rješenja za poboljšanje stanja u prostoru, kao i na mogućnosti daljnjih usmjerenja prostornog razvitka.

Ovo Izvešće je peti takav dokument koji se donosi za područje Sisačko – moslavačke županije. Do sada su za područje Sisačko – moslavačke županije izrađena četiri takva dokumenta i to:

- Izvešće za razdoblje od osnivanja Županije do 1996. godine, koje je doneseno po Županijskoj skupštini 11. listopada 1996. god. i objavljeno u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije« broj 16/96;
- Izvešće za razdoblje 1996. - 1998. god., koje je doneseno po Županijskoj skupštini 11. veljače 1999. god. i objavljeno u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije« broj 1/99;

- Izvešće za razdoblje 1999. – 2001.god., koje je doneseno po Županijskoj skupštini 14. veljače 2001. god. i objavljeno u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije« broj 2/01;
- Izvešće za razdoblje 2001. – 2003.god., koje je doneseno po Županijskoj skupštini 24. prosinca 2003. god. i objavljeno u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije« broj 15/03.

Na temelju Izvešća, predstavničko tijelo županije, skladno članku 11. Zakona o prostornom uređenju, donosi Program mjera za unapređenje stanja u prostoru (u daljnjem tekstu: Program mjera). Za područje Sisačko-moslavačke županije do sada su donesena četiri dvogodišnja Programa mjera. Programi su donošeni na temelju usvojenih Izvešća o stanju u prostoru, te objavljeni u istim brojevima Službenog glasnika kao i Izvešća.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 100/04 od 20. srpnja 2004. godine) utvrđena je obveza izrade četvorogodišnjeg umjesto dosadašnjeg dvogodišnjeg Izvešća i Programa mjera.

Program mjera određuje potrebu izrade novih, odnosno izmjenu i dopunu postojećih dokumenata prostornog uređenja, potrebu pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradu, te druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata. Programom mjera utvrđuje se potreba uređenja zemljišta, razina uređenja zemljišta, izvori za financiranje njegovog uređenja te rok u kojem je određeno zemljište potrebno urediti za planiranu namjenu.

Ovisno o posebnim obilježjima prostora za koji se donosi Programom mjera utvrđuju se i druge mjere za provođenje politike uređenja prostora i dokumenata prostornog uređenja.

Izvešće i Program mjera za područje Sisačko-moslavačke županije, koji su usvojeni i objavljeni u prosincu 2003. godine, primjenjuju se do prihvaćanja ovog Izvešća, odnosno do donošenja novog Programa mjera.

2. OSNOVNA OBILJEŽJA SISAČKO – MOSLAVAČKE ŽUPANIJE**2.1. Položaj Sisačko-moslavačke županije**

Kod izrade prvog Izvešća izvršeno je cjelovito objedinjavanje i raščlamba podataka, te su u njemu dane opće značajke za cijelo područje Sisačko-moslavačke županije. To je Izvešće postalo polazni dokument za daljnje aktivnosti pri vođenju brige o prostoru i uređenju prostora za područje Županije. Stoga se u ovom Izvešću daju samo osnovni pokazatelji za prostor Županije i promjene nastale i evidentirane na području Županije u proteklom dvogodišnjem razdoblju.

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine« broj 10/97, 124/97, 68/98, 22/99, 117/99, 128/99, 44/00, 129/00, 92/01, 79/02, 83/02, 25/03, 107/03, 175/03) Sisačko-moslavačka županija je dio administrativno – teritorijalnog ustroja Republike Hrvatske sa sjedištem u Sisku.

Sl. 1. Položaj Sisačko – moslavačke županije na teritoriju Republike Hrvatske

Sisačko-moslavačka županija je smještena u središnjem dijelu Republike Hrvatske. Na sjeveru graniči sa Zagrebačkom županijom, na zapadu s Karlovačkom županijom, na istoku s Bjelovarsko-Bilogorskom, Požeško-Slavonskom, Brodsko-Posavskom, a na jugu s državom Bosnom i Hercegovinom.

Županija ima površinu od 4.463,1 km², te je po površini među najvećim županijama u Republici Hrvatskoj i zauzima 7,88 % kopnenog teritorija Republike Hrvatske.

2.2. Upravno teritorijalna podjela

Na području Županije nalazi se 456 naselja, prosječne veličine od 406 stanovnika koja su ustrojena u 19 jedinica lokalne samouprave.

U sastavu Sisačko – moslavačke županije prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj nalazi se :

- 6 gradova: GLINA, HRVATSKA KOSTAJNICA, KUTINA, NOVSKA, SISAK i PETRINJA
- 13 općina: DONJI KUKURUZARI, DVOR, GVOZD, HRVATSKA DUBICA, JASENOVAC, LEKENIK, LIPOVLJANI, MAJUR, MARTINSKA VES, POPOVAČA, SUNJA, TOPUSKO I VELIKA LUDINA.

Sl. 2. Administrativno – teritorijalna podjela Sisačko-moslavačke županije na gradove i općine

2.3. Stanovništvo i naseljenost

Na prostoru Županije, prema popisu stanovništva iz 2001. godine¹, živi 185.387 stalnih stanovnika, odnosno oko 4,18 % ukupne hrvatske populacije. Gustoća naseljenosti iznosi 41,53 stanovnika na četvorni kilometar, što je znatno manje od prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi 78,40 st/km².

Prostorna jedinica	Površina (km ²)	Broj naselja	Broj stanovnika Popis 1981.	Broj stanovnika Popis 1991.	Broj stanovnika Popis 2001.	Gustoća naseljenosti 2001. (st/km ²)
REPUBLIKA HRVATSKA	56 602,9	6 820	4 601 469	4 784 365	4 437 460	78,40
ŽUPANIJA ukupno	4 463,1	453	252 837	251 078	185 387	41,53
GRADOVI ukupno	2 017,7	208	161 759	166 660	127 173	63,02
GLINA	544,1	69	25 006	23 040	9 868	18,13
HRVATSKA KOSTAJNICA	55,4	7	4 602	4 996	2 746	49,56
KUTINA	296,0	23	23 142	24 829	24 597	83,09
NOVSKA	319,4	23	16 636	17 231	14 313	44,81
PETRINJA	380,1	55	33 048	35 151	23 413	61,59
SISAK	422,7	31	59 325	61 413	52 236	123,57
OPĆINE ukupno	2 445,4	245	91 078	84 418	58 214	23,80
DONJI KUKURUZARI	113,8	15	3 357	3 063	2 047	17,98
DVOR	504,9	64	16 367	14 555	5 742	11,37
GVOZD	212,4	19	9 663	8 082	3 779	17,79
HRVATSKA DUBICA	131,7	6	4 469	4 237	2 341	17,77
JASENOVAC	162,2	10	3 920	3 599	2 391	14,74
LEKENIK	224,4	18	6 497	5 939	6 170	27,49
LIPOVLJANI	103,3	4	3 740	3 866	4 101	39,69
MAJUR	64,5	11	2 962	2 610	1 490	23,10
MARTINSKA VES	124,7	17	5 169	4 643	4 026	32,28
POPOVAČA	213,4	13	11 043	11 822	12 701	59,51
SUNJA	288,2	40	13 477	12 309	7 376	25,59
TOPUSKO	198,3	16	7 277	6 824	3 219	16,23
VELIKA LUDINA	103,6	12	3 137	2 869	2 831	27,32

»Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001. godine«, Republika Hrvatska, Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2003. godine

1

Na području Sisačko-moslavačke županije udio mladog stanovništva (od 0-14 godina starosti) je 16,15%, udio radno sposobnog stanovništva (od 15-65 godina starosti) iznosi 65,48%, a udio starog stanovništva (65 godina starosti i više) iznosi 18,11%. Prema udjelu starog stanovništva Sisačko-moslavačka županija spada među četiri najugroženije županije u Republici Hrvatskoj.

Ukupni demografski trend Županije je negativan, tj. broj stanovnika Županije pada iz popisa u popis: za 1759 stanovnika u razdoblju od 1981. god – 1991. god. i čak za 65 691 stanovnika u razdoblju od 1991. god. 2001. godine.

U Izvješću o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2003. god. data je projekcija broja stanovnika po županijama, temeljena na stanju za razdoblje od 19981- 1991. (predratno) i za razdoblje 1991.-2001. (uvjetovano ratom i posljedicama rata), bez utjecaja mogućih planskih promjena u demografskom, socijalnom i gospodarskom smislu. Takva projekcija (planirani broj stanovnika u Sisačko-moslavačkoj županiji prema matematičkoj metodi – uzimaju se u obzir dosadašnje stope kretanja) pokazuje da bi se u Sisačko-moslavačkoj županiji nastavilo dosadašnje negativno stanje u pretpostavljenom planskom razdoblju do 2015. god. Projekcija prema razdoblju od 1981.- 1991. je povoljnija, što se vidi iz sljedeće tablice:

stopa kretanja stanovništava u razdoblju od	projekcija broja stanovnika 2015. god.
1991.-2001.	125 241
1981.-1991.	184 313

3. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Obveze i nadležnost Sisačko-moslavačke županije u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja

U odnosu na prethodno Izvješće (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« br. 15/03) izvršena je izmjena Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 100/04).

Ovim izmjenama Zakona:

- ponovo su uvedeni krajnji rokovi (31. prosinac 2005.) za donošenje prostornih planova uređenja gradova i općina.
- utvrđeno je da se izvješće o stanju u prostoru i program mjera za unapređenje stanja u prostoru donosi za četvorogodišnje razdoblje, te da se izmjene i/ili dopune Programa mjera mogu donositi samo za dvogodišnje razdoblje na temelju analize odgovarajućeg dijela Izvješća, a iznimno od toga uz suglasnost Ministarstva.

Sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 I 100/04), Sisačko-moslavačka županija može izrađivati i donositi dokumente prostornog uređenja iz svoje nadležnosti. Temeljem članka 19., 22., i 57. Zakona o prostornom uređenju Županijska skupština donosi sljedeće dokumente prostornog uređenja:

- Prostorni plan županije (PPŽ);
- Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO);
- Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina, kao i izmjene i dopune ostalih prostornih planova u slučajevima kada obuhvaćaju područje dvije ili više jedinica lokalne samouprave.

3.1.1. Prostorni plan Županije (PPŽ)

Temeljem Zakona o prostornom uređenju, Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije (PPSMŽ) osnovni je dokument uređenja prostora za Sisačko-moslavačku županiju. Sadržaj Prostornog plana županije detaljno je određen Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskog prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (»Narodne novine br. 106/98, 39/04 i 45/04). Izrađen je u skladu sa Strategijom i Programom prostornog uređenja Države i prostornim planovima susjednih županija.

PPŽ razrađuje načela prostornog uređenja uvažavanjem prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora.

3.1.2. Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO)

Prostorni plan područja posebnih obilježja utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, mjere korištenja, uređenja i zaštite tog područja s aktivnostima koje imaju prednost, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša, te

po potrebi određuje obvezu izrade detaljnih planova uređenja prostora za uža područja unutar prostornog plana, a donosi se obvezno za područje nacionalnog parka i parka prirode.

Zakonom o proglašenju »Parka prirode Lonjsko polje« (»Narodne novine« broj 11/90), područje Lonjskog i Mokrog polja s pojasom uz lijevu obalu Save u ukupnoj površini od 50 650 ha proglašeno je parkom prirode, te je temeljem članka 21. Zakona o prostornom uređenju za to područje započela izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja Park prirode Lonjsko polje.

Nositelj izrade Plana je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Zavod za prostorno planiranje, a izrađivač Plana je Sisačko-moslavačka županija Županijski zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo u suradnji s Brodsko-Posavskom županijom, Županijskim zavodom za prostorno uređenje.

Prostorni plan područja posebnih obilježja Park prirode Lonjsko Polje prošao je javni uvid, te je izrađeno Izvješće sa javnog uvida u kojem su obrađene primjedbe s javne rasprave na predmetni plan. Prijedlog Plana s obrađenim izvješćem o javnoj raspravi nalazi se u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Po očitovanju Ministarstva kao nositelja izrade Plana nastavit će se radovi na izradi konačnog prijedloga Plana, te upućivanje Vladi i Saboru na republike Hrvatske na konačno donošenje.

Prostorne planove za područje parkova prirode, temeljem Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 I 100/04) donosi Hrvatski sabor.

3.1.3. Izmjene i dopune prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju – PPO

U gradovima i općinama koje nisu donijele nove Prostorne planove uređenja općina/gradova primjenjuju se prostorni planovi bivših općina kao planovi šireg područja prema kojima se utvrđuje usklađenost planova užih područja. Ovi planovi se primjenjuju temeljem odredbe članka 57. Zakona o prostornom uređenju do donošenja odgovarajućih prostornih planova prema istom Zakonu.

Izmjene i dopune tih planova, kao i generalnih urbanističkih planova i provedbenih planova u slučajevima kada obuhvaćaju područje dviju ili više općina odnosno gradova, sukladno članku 57. Zakona donosi županijska skupština.

3.2. Obveze i nadležnosti gradova i općina u procesu izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja

Sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju gradovi i općine izrađuju i donose dokumente prostornog uređenja iz svoje nadležnosti. Temeljem

članaka 24, 26, 26b, 28. i 57. navedenog Zakona, gradsko ili općinsko vijeće donose sljedeće dokumente prostornog uređenja:

1. Prostorni plan uređenja općine ili grada (PPUO/G),
2. Generalni urbanistički plan (GUP),
3. Urbanistički plan uređenja (UPU),
4. Detaljni plan uređenja (DPU),
5. te izmjene i dopune prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu navedenog zakona (Generalni urbanistički plan – GUP i Provedbeni urbanistički plan – PUP).

U ovom Izvješću će biti prikazano stanje izrade i donošenja prostornih planova čija je obaveza izrade određena važećim Zakonom o prostornom uređenju i na čiji konačni prijedlog Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, temeljem navedenog Zakona, izdaje mišljenje o usklađenosti sa Prostornim planom Sisačko – moslavačke županije. Od gore nabrojanih planova navedeno se odnosi na: prostorni plan uređenja (PPUO/G), generalni urbanistički plan (GUP) i urbanistički plan uređenja (UPU). Pregled ostalih važećih planova čije je donošenje u nadležnosti općina i gradova, kao i stanje njihove izrade i donošenja, obraditi će jedinice lokalne samouprave u svojim izvješćima o stanju u prostoru.

3.2.1. Prostorni plan uređenja općine ili grada (PPUO/G)

Prostorni plan uređenja općine ili grada utvrđuje uvjete za uređenje općinskog i gradskog područja, određuje svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša te zaštitu spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode. Zakonom o prostornom uređenju određena je obveza njegove izrade za sve jedinice lokalne samouprave. Prostorni plan uređenja općine ili grada donosi općinsko odnosno gradsko vijeće, po pribavljenoj suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za poslove prostornog uređenja o njegovoj usklađenosti sa Prostornim planom Županije. Ured državne uprave suglasnost izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju Županijskog zavoda za prostorno uređenje i graditeljstvo.

3.2.2. Generalni urbanistički plan (GUP)

Generalni urbanistički plan utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, zaštitu prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjenu površina s prijedlogom prvenstva njihova uređenja. Generalni urbanistički plan donosi se za naselja u kojima je sjedište tijela županija, Grad Zagreb te druga naselja koja imaju više od 15.000 stanovnika.

Prostornim planom Sisačko - moslavačke županije određena je obveza njegove izrade za gradove Sisak, Petrinju i Kutinu. Generalni urbanistički plan donosi

općinsko ili gradsko vijeće, po pribavljenoj suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za poslove prostornog uređenja o njegovoj usklađenosti sa Prostornim planom Županije. Ured državne uprave suglasnost izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju Županijskog zavoda za prostorno uređenje i graditeljstvo.

3.2.3. Urbanistički plan uređenja (UPU)

Urbanistički plan uređenja utvrđuje osnovne uvjete korištenja i namjene javnih i drugih površina za naselje, odnosno dio naselja, prometnu, odnosno uličnu i komunalnu mrežu te, ovisno o posebnosti prostora, smjernice za oblikovanje, korištenje i uređenje prostora. Urbanistički plan uređenja donosi se za naselja, odnosno dijelove naselja koja su sjedišta Gradova (a koja imaju manje od 15.000 stanovnika), za naselja odnosno dijelove naselja registrirana kao povijesne urbanističke cjeline, te za naselja, odnosno dijelove naselja određena Prostornim planom Županije. Urbanistički plan uređenja donosi općinsko ili gradsko vijeće, po pribavljenoj suglasnosti ureda državne uprave nadležnog za poslove prostornog uređenja o njegovoj usklađenosti sa Prostornim planom Županije. Ured državne uprave suglasnost izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju Županijskog zavoda za prostorno uređenje i graditeljstvo.

3.2.4. Detaljni plan uređenja (DPU)

Detaljni plan uređenja utvrđuje detaljnu namjenu površina, režime uređivanja prostora, način opremanja zemljišta komunalnom, prometnom i telekomunikacijskom infrastrukturom, uvjete za izgradnju građevina i poduzimanje drugih aktivnosti u prostoru, te druge elemente od važnosti za područje za koje se plan donosi. Obveza izrade Detaljnog plana uređenja s granicama obuhvata utvrđuje se prostornim planom šireg područja, odnosno Programom mjera. Detaljni plan uređenja donosi općinsko ili gradsko vijeće.

3.2.5. Izmjene i dopune prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju –GUP, PUP

Sukladno odredbi članka 57. Zakona o prostornom uređenju, prostorni planovi doneseni u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu navedenog Zakona, osim odredaba koje su u suprotnosti s Ustavom i navedenim Zakonom, ostaju na snazi do donošenja dokumenata prostornog uređenja prema ovom Zakonu, a najduže pet godina od stupanja na snagu ovog Zakona. Iznimno od navedenog roka, prostorni plan općine, generalni urbanistički plan koji provedbene odredbe ima objavljene u glasilu jedinice lokalne samouprave i uprave i svi prostorni planovi doneseni nakon 30. travnja 1986. koji provedbene odredbe imaju objavljene u glasilu jedinice lokalne samouprave i uprave, ostaju na snazi do donošenja odgovarajućih prostornih planova prema ovom Zakonu.

Izmjene i dopune generalnih urbanističkih planova (GUP) i provedbenih urbanističkih planova (PUP) donosi općinsko ili gradsko vijeće, uz pribavljenu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Člankom 68. Zakona o prostornom uređenju, određeno je da se i provedbeni urbanistički planovi (PUP-ovi) koji su na snazi, a doneseni su prije stupanja na snagu navedenog Zakona, smatraju Detaljnim planovima uređenja.

3.3. Važeći dokumenti prostornog uređenja

3.3.1. Važeći dokumenti prostornog uređenja na razini Države

Na razini Države primjenjuju se sljedeći dokumenti prostornog uređenja:

- Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (usvojena u Zastupničkom domu Sabora Republike Hrvatske 27. lipnja 1997. godine);
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (usvojen 7. svibnja 1999. godine, objavljen u »Narodnim novinama« broj 50/99.)

Strategija i Program su po svom značenju osnovni dokumenti za dugoročno i usklađeno usmjeravanje prostornog razvoja i znače dostignuti stupanj suglasja o bitnim ciljevima uređenja prostora, o načinu i instrumentima za njihovo ostvarivanje na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u poštivanju sadašnjih i budućih europskih uvjeta.

Strategija prostornog uređenja Države određuje dugoročne ciljeve prostornog razvoja i planiranja u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem., te sadrži osnove za usklađivanje i usmjeravanje prostornog razvoja, organizaciju prostora države, razvojne prioritete djelatnosti te planske cjeline zajedničkih prostornih i razvojnih obilježja, za koje će se donositi prostorni planovi područja posebnih obilježja. Programom prostornog uređenja Države utvrđene su mjere i aktivnosti za provođenje Strategije prostornog uređenja Države.

U Izvješću o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.) obrazložena je potreba izrade nove Strategije i Programa prostornog uređenja Države. Realizaciji će se prići tek kada Hrvatski sabor potvrdi obvezu njihove izrade, donošenjem Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Republike Hrvatske.

3.3.2. Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije

Prostorni plan Sisačko - moslavačke županije obuhvaća cjelokupni prostor Županije, a izrađen je u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju, Strategijom i Programom prostornog uređenja Države i prostornim planovima susjednih županija.

Prostorni plan Županije sadrži prostornu i gospodarsku strukturu županije, sustav središnjih naselja regionalnog značenja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša te druge elemente od važnosti za Županiju.

Prostorni plan Sisačko – moslavačke županije na prijedlog Županijskog poglavarstva jednoglasno je prihvaćen i usvojen na 20. sjednici Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije i objavljen (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« br. 04/01) uz amandman kojim se iz tekstualnog dijela (Obrazloženje i Odredbe za provođenje) i kartografskih prikaza Plana brišu odredbe koje se odnose na zbrinjavanje opasnog otpada (prostor za izgradnju odlagališta nisko i srednje radioaktivnog otpada) na području Sisačko-moslavačke županije – na Trgovskoj gori. Navedena lokacija odlagališta opasnog otpada prenesena je u PPSMŽ, kao obveza iz Programa prostornog uređenja RH.

Detaljan opis svih etapa izrade i donošenja Prostornog plana Županije objavljen je u prethodnom Izvješću. Stoga će u sljedećim poglavljima biti naglasak na njegovoj provedbi, prije svega kroz izradu i donošenje prostornih planova užeg područja na prostoru Sisačko – moslavačke županije.

Kako je od donošenja Prostornog plana Sisačko – moslavačke županije proteklo već pet godina, u kojem periodu su donesene Izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju, te izmjene drugih zakona koji imaju utjecaja na prostorno planiranje, sve je izražena potreba za izradom izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

3.3.3. Prostorni planovi šireg područja:

Sukladno odredbama članaka 57. i 63. Zakona o prostornom uređenju, na prostoru Sisačko-moslavačke županije još su uvijek na snazi dokumenti prostornog uređenja koji su se primjenjivali na područjima bivših općina: Sisak, Novska i Dvor, te njihove izmjene i dopune. Prostorni planovi bivših općina Kutina, Petrinja, Hrvatska Kostajnica i bivše općine Vrginmost prestali su važiti donošenjem i posljednjeg prostornog plana uređenja općine/grada iz njegova obuhvata.

U nastavku slijedi prikaz važećih prostornih planova (bivših) općina i njihovih izmjena i dopuna:

1. Prostorni plan općine Sisak (»Službeni vjesnik« br. 13/76, 48/82, 78/91), izrađen za područje bivše Općine Sisak, pokriva područje općina Lekenik i Martinska Ves.
2. Prostorni plan općine Novska (»Službeni vjesnik« br. 46/80, 23/83, 22/89, Sl. glasnik Sisačko-moslavačke županije broj 1/00), izrađen za područje bivše Općine Novska, pokriva područje općina Jasenovac i Lipovljani.
3. Prostorni plan općine Dvor (»Službeni vjesnik« br. 41/89)

3.3.4. Prostorni planovi uređenja gradova i općina (PPUO/G):

Na području Sisačko – moslavačke županije prostorne planove uređenja, sukladno članku 23. i 24. Zakona o prostornom uređenju, donijelo je četrnaest jedinica lokalne samouprave. U proteklom dvogodišnjem razdoblju doneseno je sedam prostornih planova uređenja, i to za gradove Kutina, Novska, Petrinja, te za općine Gvozd, Topusko, Sunja, I Majur.

Na području Sisačko – moslavačke županije na snazi su sljedeći prostorni planovi uređenja:

1. Prostorni plan uređenja Grada Gline (»Službeni glasnik SMŽ« br. 5/00),
2. Prostorni planu uređenja Grada Hrvatska Kostajnica (»Službeni vjesnik Grada Hrvatska Kostajnica« br. 12/03),
3. Prostorni planu uređenja Grada Kutine (»Službeni novine Grada Kutine« br. 3/04),
4. Prostorni planu uređenja Grada Novske (»Službeni vjesnik Grada Novske« br. 7/05),
5. Prostorni planu uređenja Grada Petrinja (»Službeni vjesnik Grada Petrinja« br. 30/05),
6. Prostorni plan uređenja Grada Siska (»Službeni glasnik SMŽ« br. 11/02),
7. Prostorni plan uređenja Općine Donji Kukuruzari (»Službeni vjesnik Općine Donji Kukuruzari« br. 16/03),
8. Prostorni plan uređenja Općine Gvozd (»Službeni vjesnik Općine Gvozd« br. 6/02, izmjene i dopune 7/03),
9. Prostorni plan uređenja Općine Hrvatska Dubica (»Službeni vjesnik Općine Hrvatska Dubica« br. 20/03),
10. Prostorni plan uređenja Općine Majur (»Službeni vjesnik Općine Majur« br. 34/05),
11. Prostorni plan uređenja Općine Popovača (»Službene novine Općine Popovača« br. 6/02, I. izmjene i dopune 7/03, II. izmjene i dopune 07/04),
12. Prostorni plan uređenja Općine Sunja (»Službeni vjesnik Općine Sunja« br. 8/04),
13. Prostorni plan uređenja Općine Topusko (»Službeni vjesnik Općine Topusko« br. 3/05),
14. Prostorni plan uređenja Općine Velika Ludina (»Službene novine Općine Velika Ludina« br. 9/01).

3.3.5. Ostali važeći dokumenti prostornog uređenja čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina (GUP, UPU, DPU, PUP/DPU)

Generalni urbanistički planovi:

Odredbama za provođenje Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije, a na temelju Zakona o prostornom uređenju, propisana je obveza izrade gene-

ralnih urbanističkih planova za gradove Sisak, Kutinu i Petrinju. Od navedenih je gradova novi Generalni urbanistički plan su donijeli gradovi Sisak i Kutina.

Na području Sisačko – moslavačke županije na snazi su sljedeći generalni urbanistički planovi:

1. Generalni urbanistički plan Grada Siska (»Službeni glasnik SMŽ« br. 11/02),
2. Generalni urbanistički plan Grada Kutine (»Službeni vjesnik« br. 03/02, 02/03, 07/04),
3. Generalni urbanistički plan Grada Novske (»Službene novine Grada Kutine« br. 48/85, 5/88, 22/89, 22/90),
4. Generalni urbanistički plan Grada Petrinje (»Službeni vjesnik« br. 31/78, 8/81, 14/83, 17/83, 33/84, 41/84, 1/88 - izmjene i dopune 28/97, 26/01),
5. Generalni urbanistički plan Grada Hrvatske Kostajnice (»Službeni vjesnik« br. 26/88 - izmjene 2/99).

Urbanistički planovi uređenja:

Odredbama za provođenje Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije, a na temelju Zakona o prostornom uređenju, propisana je obveza izrade urbanističkih planova uređenja za gradove Novsku, Glinu, Hrvatsku Kostajnicu, te za naselja Popovaču, Lipovljane, Dvor, Sunju i Topusko.

Temeljem podataka Županijskog zavoda iz veljače 2006. godine, na području Sisačko-moslavačke županije prema Zakonu o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) donesena su četiri urbanistička plana uređenja. To znači da, nakon donošenja prostornih planova uređenja, općinama i gradovima predstoji izrada velikog broja urbanističkih planova.

Na području Sisačko – moslavačke županije na snazi su sljedeći urbanistički planovi uređenja:

Grad Sisak

1. Urbanistički plan uređenja centra Grada Siska (»Službeni glasnik SMŽ« br. 12/04),
2. Urbanistički plan uređenja naselja Topolovac (»Službeni glasnik SMŽ« br. 03/05),
3. Urbanistički plan uređenja Galdovo Kaptolsko (»Službeni glasnik SMŽ« br. 03/05).

Grad Glina

1. Urbanistički plan uređenja Grada Gline (»Službeni glasnik SMŽ« br. 9/03).

Detaljni planovi uređenja (prijašnji provedbeni urbanistički planovi):

Detaljan prikaz ostalih važećih dokumenata prostornog uređenja čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina dati će se u Izvješćima o stanju u prostoru jedinica lokalne samouprave. Radi se o starim provedbenim urbanističkim planovima (PUP) - koji se

prema Zakonu o prostornom uređenju smatraju detaljnim planovima uređenja (DPU) - te njihove izmjene i dopune, kao i o izradi detaljnih planova uređenja nove generacije.

3.4. Dokumenti prostornog uređenja gradova i općina u postupku izrade i donošenja

3.4.1. Prostorni planovi uređenja gradova i općina

Temeljem Zakona o prostornom uređenju općine i gradovi dužni su donijeti prostorni plan uređenja općine, odnosno grada.

Stanje izrade i donošenja prostornih planova uređenja na području Sisačko-moslavačke županije izuzetno je povoljno. Planove je, sukladno novom Zakonu o prostornom uređenju, donijelo četrnaest jedinica lokalne samouprave. Od preostalih pet, tri plana je pred samim donošenjem – utvrđen je konačni prijedlog i planovi su upućeni na suglasnosti u nadležna ministarstva i ured državne uprave, četvrti je na javnom uvidu, a za peti je provedena javna rasprava na Prijedlog plana. Do usvajanja ovog Izvješća neki od tih planova zasigurno će biti doneseni.

U vrijeme izrade ovog Izvješća prostorne planove uređenja još nisu donijele sljedeće općine:

broj grada/općine	GRAD / OPĆINA	FAZA IZRADJE PLANA
1.	OPĆINA DVOR	Plan je na javnom uvidu
2.	OPĆINA JASENOVAC	Plan poslan na suglasnost
3.	OPĆINA LEKENIK	Plan poslan na suglasnost
4.	OPĆINA LIPOVLJANI	Provedena javna rasprava
5.	OPĆINA MARTINSKA VES	Plan poslan na suglasnost

Prostorni planovi uređenja do sada su na području Sisačko-moslavačke županije izrađeni i usvojeni za svih šest gradova: Glinu, Hrvatsku Kostajnicu, Kutinu, Novsku, Sisak i Petrinju, te za općine: Donji Kukuruzari, Gvozd, Hrvatska Dubica, Majur, Popovača, Sunja, Topusko i Velika Ludina. Navedeni podaci vidljivi su na sljedećem grafičkom prikazu:

Sl. 3. Stanje izrade i donošenja prostornih planova uređenja gradova i općina na području Sisačko-moslavačke županije

Također treba napomenuti da su u proteklom razdoblju donesene već druge izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Popovača, a u postupku je donošenje Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Siska.

3.4.2. Stanje izrade generalnih urbanističkih planova (GUP)

Odredbama za provođenje Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije, a na temelju Zakona o prostornom uređenju, propisana je obveza izrade generalnih urbanističkih planova za gradove Sisak, Kutinu i Petrinju. Od navedenih je gradova novi Generalni urbanistički plan su donijeli gradovi Sisak i Kutina.

U tijeku je izrada izmjena i dopuna:

- GUP-a grada Siska – Plan je u fazi prikupljanja suglasnosti

3.4.3. Stanje izrade urbanističkih planova uređenja (UPU)

Kako smo naveli u poglavlju 3.3.5., a na temelju Zakona o prostornom uređenju, propisana je obveza izrade urbanističkih planova uređenja za gradove Novsku, Glinu, Hrvatsku Kostajnicu, te za naselja Popovaču, Lipovljane, Dvor, Sunju i Topusko.

Osim toga, UPU treba izraditi i za naselja odnosno dijelove naselja registrirana kao povijesne urbanističke cjeline, kao i za druge prostore čiji se obuhvat određuje prostornim planom uređenja općine ili grada.

3.4.4. Stanje izrade izmjena i dopuna prostornih planova donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju

Kao što je navedeno u poglavljima 3.1., 3.2. i 3.3., na području Sisačko-moslavačke županije još uvijek je na snazi više prostorna plana donesenih u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju iz 1994. godine. Radi se o prostornim planovima (bivših) općina (PPO), generalnim urbanističkim planovima (GUP) i provedbenim urbanističkim planovima (PUP). Navedeni se planovi mogu mijenjati samo uz suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Izmjene i dopune prostornih planova (bivših) općina donosi Županijska skupština, a urbanističkih planova gradsko ili općinsko vijeće.

Sukladno preporuci Ministarstva, važećim Programom mjera Sisačko-moslavačke županije utvrđena potreba izrade i donošenja isključivo manjih pojedinačnih (»točkastih«) izmjena i dopuna prostornih planova (bivših) općina, i to samo u slučaju potrebe za urgentnim rješavanjem problema u prostoru. Stoga u proteklom dvogodišnjem razdoblju nije bilo izmjena i dopuna prostornih planova (bivših) općina.

U tijeku je izrada izmjena i dopuna starog Generalnog urbanističkog plana grada Petrinje (»Službeni vjesnik« br. 31/78, 8/81, 14/83, 17/83, 33/84, 41/84, 1/88 - izmjene i dopune 28/97, 26/01). Radi se o četiri ciljane (točkaste) izmjene plana radi usklađivanja s izmjenama i dopunama DPU Moščenica.

Stanje izrade izmjena i dopuna urbanističkih planova koji su doneseni prije Zakona o prostornom uređenju iz 1994. godine prikazat će se u Izvješćima gradova i općina.

U Izvješću o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.) istaknuto je da se »relativno velik broj suglasnosti za izmjene i dopune GUP-a odnosi na višekratne izmjene istih planova, dok se oko polovina odnosi na takve planove za manja naselja koja više nemaju zakonsku obvezu izrade novog GUP-a. Osnovni razlog izmjena je neaktualno i neprimjenjivo stanje dokumentacije, novi zahtjevi uglavnom za gospodarsku i stambenu namjenu i legalizacija bespravne izgradnje. Analogno prethodnom ocjenjuju se i postupci za izdavanje suglasnosti na izmjene i dopune PUP-a i stavljanje velikog broja detaljne planske dokumentacije izvan snage.«

3.5. Ostala dokumentacija prostora

3.5.1. Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske

Člancima 10. i 11. Zakona o prostornom uređenju propisana je obveza Države, županija, gradova i općina o izradi i donošenju dvogodišnjeg Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru. Prvo takvo Izvješće za područje Republike Hrvatske dovršeno je tek krajem 2003. godine i potom, u formi prijedloga, dostavljeno Županijskim zavodima za prostorno uređenje na korištenje. Izvješće je izradilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, stručnu ocjenu dao je Savjet prostornog uređenja Republike Hrvatske, a donosi ga Hrvatski sabor te se objavljuje u »Narodnim novinama«. Na temelju usvojenog Izvješća Hrvatski sabor će donijeti i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Republike Hrvatske u narednom dvogodišnjem razdoblju.

3.5.2. Izvješća o stanju u prostoru i Programi mjera za unapređenje stanja u prostoru za Županiju, gradove i općine

Temeljem članka 10. i 11. Zakona o prostornom uređenju općine i gradovi su obvezni da izrađuju i donose dvogodišnja Izvješća o stanju u prostoru i Programe mjera za unapređenje stanja u prostoru koji su osnova za izradu dokumenata prostornog uređenja.

U sljedećoj tablici nalazi se prikaz izrađenih i usvojenih Izvješća i Programa mjera, po jedinicama lokalne samouprave.

TABELARNI PRIKAZ IZRADE I DONOŠENJA DOKUMENATA IZ ČL. 10. I 11.
ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU

SISAČKO - MOSLAVAČKA ŽUPANIJA			
br.	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	IZVJEŠĆE - objavljeno u-	PROGRAM MJERA - objavljen u-
01	ŽUPANIJA	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik Županije sisačko – moslavačke br. 16/96 - Sl. glasnik Sisačko - moslavačke županije br.1/99 - Sl. glasnik Sisačko-moslavačke županije br. 2/01 - Sl. glasnik Sisačko-moslavačke županije br. 15/03 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik Županije sisačko - moslavačke br. 15/96 - Sl. glasnik Sisačko - moslavačke županije br. 1/99 - Sl. glasnik Sisačko-moslavačke županije br. 2/01 - Sl. glasnik Sisačko-moslavačke županije br. 15/03

br.	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	IZVJEŠĆE - objavljeno u-	PROGRAM MJERA - objavljen u-
GRADOVI			
02	SISAK	<ul style="list-style-type: none"> - »Osnova korištenja i zaštita prostora« iz 1993. predstavlja Izvješće o stanju u prostoru - Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 95.-97.god. Sl. glasnik Sisačko- moslavačke županije br.6/98 - Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 98.-2000.god. Sl. glasnik Sisačko- moslavačke županije br.6/2000. - Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 2000-2002.god. Sl. glasnik Sisačko- moslavačke županije br.12/02. - Izvješće o stanju u prostoru -listopad 2004.god. Sl. glasnik Sisačko-moslavačke županije br.19/04. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik Županije sisačko- moslavačke 1/96 - Izmjene i dopune: Sl. glasnik Županije sisačko-moslavačke br. 12/96 - Izmjene i dopune: Sl. glasnik Županije sisačko-moslavačke 9/97 - Program mjera za razdoblje lipanj 1998 – lipanj 2000.god . Sl. glasnik Sisačko - moslavačke županije br. 17/98 - izmjene i dop. Sl. glasnik Sisačko -moslavačke županije br. 9/99 - Program mjera za razdoblje srpanj 2000. - srpanj 2002. Sl. glasnik Sisačko- moslav. županije br.9/2000. - Program mjera za razdoblje 2005. - 2008. Sl. glasnik Sisačko- moslav. županije br.1/2005.
03	KUTINA	<ul style="list-style-type: none"> - »Grad Kutina« br. 6/94 - Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 1995.-97. god. Sl. novine grada Kutine br.2/98 - Izvješće o stanju u prostoru 'Službene novine Grada Kutine' (10/01, 08/02, 09/02, 01/03,04/03) - Izvješće o stanju u prostoru 'Službene novine Grada Kutine' (02/04, 06/04, 02/05) 	<ul style="list-style-type: none"> - »Grad Kutina« br. 6/94 Program mjera za razdoblje 1998-2000. Sl. novine grada Kutine br. 2/98 - Program mjera za unapređenje stanja u prostoru 'Službene novine Grada Kutine' (10/01, 08/02, 09/02, 01/03) - Program mjera za unapređenje stanja u prostoru 'Službene novine Grada Kutine' (02/04, 06/04, 02/05)
04	NOVSKA	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. vjesnik br. 15/98 - Sl. vjesnik br. 16/99 - Sl. vjesnik br. 32/03 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik br.7/97 - Sl. vjesnik br. 16/99 - Sl. vjesnik br. 32/03
05	PETRINJA	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. vjesnik br. 7/95. - Izvješće o stanju u prost. za razdoblje 95-98. god. Sl. vjesnik br. 21/98 - Izvješće o stanju u prost. za razdoblje 98-2000. god. Sl. vjesnik br. 2/01 - Izvješće o stanju u prost. za razdoblje 2000-2004. god.Sl. vjesnik br. 23/04 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. vjesnik br. 7/95. - Program mjera za razdoblje 1999-2001.god. Sl. vjesnik br. 21/98 - Program mjera za razdoblje 2001-2003.god. Sl. vjesnik br. 2/01 -Program mjera za razdoblje 2001-2003. god. Sl. vjesnik br. 23/04, 43/04

br.	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	IZVJEŠĆE - objavljeno u-	PROGRAM MJERA - objavljen u-
06	GLINA	- Sl. glasnik Županije sisačko -moslavačke 16/96 - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.4/99. - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.6/01. - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.17/03.	- Sl. glasnik Županije sisačko-moslavačke 16/96 - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.4/99. - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.6/01. Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.17/03.
07	HRVATSKA KOSTAJNICA	- Sl. vjesnik br. 26/97 - Sl. vjesnik GHK br. 18/02, 14/03	- Sl. vjesnik br. 26/97 - Sl. vjesnik GHK br. 18/02,14/03
OPĆINE			
08	LEKENIK	- Sl. vjesnik br. 5/96 - Sl. vjesnik br. 15/01 - Sl. vjesnik br. 41/04	- Sl. vjesnik br. 5/96 - Sl. vjesnik br. 15/01 - Sl. vjesnik br. 41/04
09	MARTINSKA VES	- Sl. vjesnik br. 13/96	- Sl. vjesnik br. 13/96
10	SUNJA	- Sl. vjesnik br. 16/96 - Sl. vjesnik br. 23/98 - Sl. vjesnik br. 11/01 - Sl. vjesnik br. 26/04	- Sl. vjesnik br. 16/96 - Sl. vjesnik br. 23/98 - Sl. vjesnik br. 11/01 - Sl. vjesnik br. 26/04
11	JASENOVAC	- Sl. vjesnik br. 16/96 - Sl. vjesnik br. 2/99 - Sl. vjesnik br. 28/02 - Sl. vjesnik br. 20/05	- Sl. vjesnik br. 16/96 - Sl. vjesnik br. 2/99 - Sl. vjesnik br. 28/02 - Sl. vjesnik br. 20/05
12	LIPOVLJANI	- Sl. vjesnik br. 13/96 - Sl. vjesnik br. 1/99	- Sl. vjesnik br. 13/96 - Sl. vjesnik br. 1/99
13	POPOVAČA	- Sl. novine Općine Popovača br. 2/95 - Izvješće za razdoblje 1995.-1997. god. - Sl. novine Općina Popovača br.2/98 - Izmjene: Sl.novine Općine Popovača br.2/00 - Izmjene: Sl.novine Općine Popovača br.9/02	- Sl. novine Općine Popovača br. 2/95 - Dvogodišnji program za razdoblje 1998-2000.god. Sl.novine Općine Popovača br.2/98 - Izmjene: Sl.novine Općine Popovača br.2/00 - Izmjene: Sl.novine Općine Popovača br.9/02
14	VELIKA LUDINA	- Sl.novine Općine V. Ludina br.4/95 - Sl.novine Općine V. Ludina br.5/98	- Sl. novine Općine V. Ludina br. 4/95 - Sl.novine Općine V. Ludina br.5/98
15	TOPUSKO	- Sl. vjesnik br. 18/97	- Sl. vjesnik br. 18/97
16	GVOZD	- Sl. vjesnik br. 20/97 - Sl. vjesnik br. 20/03	- Sl. vjesnik br. 20/97 - Sl. vjesnik br. 20/03
17	HRV. DUBICA	- Sl. vjesnik br. 19/97 - Sl. vjesnik br. 02/01	- Sl. vjesnik br. 19/97 - Sl. vjesnik br. 02/01
18	DVOR	- Sl. vjesnik br. 24/97	- Sl. vjesnik br. 24/97
19	DONJI KUKURUZARI	- Sl. vjesnik br. 24/97 - Sl. vjesnik br. 16/03	- Sl. vjesnik br. 24/97 - Sl. vjesnik br. 16/03
20	MAJUR	- Sl. vjesnik br. 8/98 - Sl. vjesnik br. 11/04	- Sl. vjesnik br. 8/98 - Sl. vjesnik br. 11/04

Iz tablice je vidljivo da su sve jedinice lokalne samouprave za I. dvogodišnje razdoblje donijele Izvješća i Programe mjera za unapređenje stanja u prostoru, te ih objavile u službenim glasilima (100%). Za II. dvogodišnje razdoblje oko 50% jedinica lokalne samouprave je donijelo Izvješće i Program mjera: donijela je Županija, gradovi 66%, općine 38%. Za III. dvogodišnje razdoblje oko 45% jedinica lokalne samouprave je donijelo Izvješće i Program: donijela je Županija, gradovi 66%, općine 30%. Za IV. dvogodišnje razdoblje oko 55% jedinica lokalne samouprave je donijelo Izvješće i Program mjera: donijela je Županija, gradovi 100%, općine 30%, odnosno Županija, 6 Gradova i 4 Općine.

U proteklom dvogodišnjem razdoblju Izvješće i Program je donijelo sedam jedinica lokalne samouprave i to: Sisak, Kutina, Petrinja, Lekenik, Sunja, Jasenovac i Majur. Iz analize gore navedenih podataka vidljivo je da gradovi i općine rađe pristupaju izmjenama i dopunama postojećih programa mjera nego li izradi novih.

Važno je napomenuti da značaj izrade i donošenja četverogodišnjeg Izvješća i Programa mjera za jedinice lokalne samouprave proizlazi iz toga što se izradi novih dokumenta prostornog uređenja, kao i izmjeni postojećih, može prići samo ako je potreba njihove izrade utvrđena Programom mjera.

3.5.3. Studije i stručne podloge izrađene za prostor Županije u proteklom dvogodišnjem razdoblju

Značajan broj studija i stručnih podloga vezanih uz prostor Sisačko-moslavačke županije izrađen je za potrebe izrade Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije i za potrebe izrade Prostornog plana posebnih obilježja Parka prirode Lonjsko polje o čemu smo pisali u posljednjem Izvješću. U proteklom dvogodišnjem razdoblju izrađen je tek manji broj stručnih elaborata, a svakako treba navesti sljedeće:

- Plan gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji, Zagreb, travanj 2005., Ekonergr – Institut za energetiku i zaštitu okoliša, d.o.o. Plan je objavljen u Sl. glasniku Sisačko-moslavačke županije br. 14/05
- Plan intervencija u zaštiti okoliša, izrađivač je IRI Sisak u suradnji sa Županijskim zavodom za prostorno uređenje SMŽ, objavljen je u Sl. glasniku br. 15/03
- Stručna podloga za donošenje odluke o zaštiti značajnog krajobraza Odranskog polja, izradio je Državni zavod za zaštitu prirode u suradnji sa Upravnim odjelom za zaštitu okoliša SMŽ i Županijskim zavodom za prostorno uređenje i graditeljstvo SMŽ
- Izrađena je dokumentacija za plinifikaciju područja Petrinje, Gline i Topuskog

U tijeku je izrada dvije studije čiji se dovršetak planira u sljedećem dvogodišnjem razdoblju.

- Studija valorizacije Sisačko-moslavačke županije sa stanovišta zaštite prirode – studiju izrađuje Državni zavod za zaštitu prirode.
- Studija zaštite voda Sisačko-moslavačke županije – naručitelj studije su Hrvatske vode, a izrađivač je Institut građevinarstva Hrvatske d.d., Zagreb

Od brojnih studija utjecaja na okoliš i idejnih projekata koji su u proteklom dvogodišnjem razdoblju izrađeni za područje Sisačko-moslavačke županije, izdvajamo one koji se odnose na građevine od važnosti za Državu i Županiju:

1. Građevinsko-tehnička studija brzih cesta na pravcima: 1. Gr. Mađarske – Virovitica – Okučani – Gr. BiH, 2. Veliki Zdenci/Daruvar – Kutina, Institut građevinarstva Hrvatske d.d., Poslovni centar Osijek, prosinac 2004.

2. Studija o utjecaju na okoliš autoceste Zagreb-Sisak (Institut građevinarstva Hrvatske, Zagreb, 2003. godine)
3. Veliki projekti hidrokreking i HDS plinskih ulja u INA Rafinerija nafte Sisak
4. Revitalizacija i modernizacija »Malih projekata« u INA Rafinerija nafte Sisak
5. Prestanak eksploatacije u naftnom polju Gojilo u Sisačko-moslavačkoj županiji
6. Eksploatacijsko polje ciglarske gline »Donja Čemernica-Gajevi«-Topusko
7. Eksploatacija plina u eksploatacijskom polju Vrbak u Sisačko-moslavačkoj županiji

Navedene studije izrađene su temeljem Pravilnika o procjeni utjecaja na okoliš (»Narodne novine« broj 59/00). Ocjene Studija provode komisije koje imenuje Vlada RH ili Županijsko poglavarstvo (kada je obveza izrade Studije propisana Prostornim planom SMŽ).

Temeljem Nacionalnog programa za Rome, kojeg je Vlada Republike Hrvatske donijela u listopadu 2003. g. (Zaključak, Klasa: 016-02/02-03/02, Urbroj: 5030108-03-1 od 16. listopada 2003. g.) te rezultata istraživanja iz točke 1. Mjera, Županijski zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo sisačko-moslavačke županije izradio je: »Program aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima Sisačko-moslavačke županije«.

4. ANALIZA PROVOĐENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I DRUGIH DOKUMENATA, TE PROVEDENIH MJERA I NJIHOVE UČINKOVITOSTI NA SVRHOVITO GOSPODARENJE PROSTOROM

Planovi prostornog uređenja se u pravilu provode izdavanjem lokacijskih dozvola odnosno izvoda iz planova, te građevinskih i uporabnih dozvola, koje izdaje nadležan Ured državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Prema evidenciji Ureda državne uprave, Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko pravne poslove u Sisačko-moslavačkoj županiji, za područje Sisačko-moslavačke županije u razdoblju od 2003. – 2005. godine u sljedećoj tabeli je dan pregled izdanih lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola:

SJEDIŠTE SLUŽBE	VRSTA UPRAVNOG PREDMETA	2003	2004	2005
SISAK	građevinske dozvole	499	367	317
	uporabne dozvole	103	82	61
	lokacijske dozvole	397	483	476
ISPOSTAVA PETRINJA	građevinske dozvole	92	116	93
	uporabne dozvole	29	12	11
	lokacijske dozvole	93	11	134
ISPOSTAVA NOVSKA	građevinske dozvole	93	83	103
	uporabne dozvole	9	11	18
	lokacijske dozvole	69	83	132
ISPOSTAVA KUTINA	građevinske dozvole	149	137	135
	uporabne dozvole	41	38	33
	lokacijske dozvole	94	106	183

U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljem (2001.-2003.) broj izdanih dokumenata bilježi porast od 56%. Ova pozitivna kretanja ukazuju na svrhovitost donošenja nove generacije prostornih planova kao i porast svijesti graditelja o namjenskom korištenju i gospodarenju prostorom te smanjenja bespravne izgradnje

4.1. Provođenje Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije donijela je Županijska skupština Sisačko - moslavačke županije na 26.sjednici održanoj 12. travnja 2001 (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 4/01). Ovaj Plan uspostavio je prostorne pokazatelje za područje županije, valorizirao je prostor prema novom teritorijalnom ustroju i stvarnom stanju, te ustanovio prava i obveza jedinica lokalne samouprave u dijelu prostornog uređenja.

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije provodi se, prije svega, kroz izradu i donošenje prostornih planova užeg područja, te kroz njihovu provedbu u općinama i gradovima. Provedba prostorno-planske dokumentacije sve se manje, realizira na temelju stare generacije planova – na županijskoj razini to su prostorni planovi bivših općina, koji se primjenjuju prema odredbi članka 57. Zakona o prostornom uređenju, iako, s obzirom na vrijeme donošenja, ne zadovoljavaju u cijelosti novonastalim potrebama za uređenjem prostora.

Donošenjem Strategije i Programa prostornog uređenja Države (»Narodne novine«, broj 50/99), kao i donošenjem Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije kao osnovnog dokumenta prostornog uređenja na županijskoj razini, stvoreni su svi potrebni preduvjeti da sve jedinice lokalne samouprave izrade i donesu novu generaciju prostornih planova, sukladno Zakonu o prostornom uređenju i u skladu sa Županijskim prostornim planom.

Ovi se planovi izrađuju u skladu s bitno promijenjenim uvjetima razvoja, novim teritorijalnim ustrojem, promjenom vlasničkih odnosa, te na temelju Programa i Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornog plana Sisačko - moslavačke županije, a u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova.

Unatoč ozbiljnim problemima kod osiguravanja novčanih sredstava za izradu prostornih planova, s kojima se susreću sve jedinice lokalne samouprave, a naročito manje općine, vidni su pomaci u proteklom dvogodišnjem razdoblju u aktivnostima oko izrade planova u odnosu na prethodno razdoblje, prije svega na izradi prostornih planova uređenja općina/gradova. Tako je danas na području Županije na snazi četrnaest novih prostornih planova uređenja gradova i općina, a pet ih je u posljednjim fazama izrade i donošenja, te se očekuje da će do kraja prvog polugodišta 2006.

godine sve jedinice lokalne samouprave na području Sisačko –moslavačke županije biti pokrivene novom generacijom prostornih planova.

I nadalje postoji zakonska mogućnost da se do konačnog donošenja PPUO/G pojedini problemi u gospodarenju prostorom rješavaju izmjenama i dopunama Prostornih planova bivših općina.

Prvi učinci provedbe novodonesenih planova već se mogu uočiti na primjerima realizacije gospodarskih zona, infrastrukturnih objekata, kao i zaštićenih prirodnih ili povijesnih cjelina. Isto tako prilikom izrade prostornih planova uređenja općina/gradova nastojalo se riješiti problem bespravne gradnje gdje god je to bilo moguće.

Najčešće poteškoće s kojima se susreće Županijski zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo pri izradi planova i davanju mišljenja na prostorne planove uređenja gradova i općina je, prije svega, problem provođenja odredbi iz Prostornog plana Županije koje se odnose na racionalno korištenje prostora – odnosno provođenje kriterija za dimenzioniranje građevinskih područja naselja. Navedeni kriteriji proizlaze iz smjernica Strategije i Programa prostornog uređenja Države o racionalnom korištenju prostora.

Analizom građevinskih područja iz prostornih planova bivših općina utvrđeno je da je prosječna izgrađenost u Županiji iznosi svega 45%, što je potvrdilo procjenu iz Strategije i Programa prostornog uređenja Države o predimenzioniranosti građevinskih područja u prostornim planovima bivših općina. Zbog toga se navedenim odredbama nastojala racionalizirati njihova ukupna površina, a kriterijima razgraničenja osjetljivosti prostora spriječiti njihovo širenje na vrijedna, osjetljiva ili posebno zaštićena područja.

Problem pri izradi prostornih planova uređenja gradova/općina su i neažurirane stare katastarske podloge, kao i stare osnovne državne karte (mj 1:5 000).

Za učinkovito praćenje provedbe Prostornog plana Županije, nužno je stalno i aktivno sudjelovanje Županijskog zavoda u svim etapama izrade i donošenja prostornih planova užeg područja.

4.2. Analiza provođenja Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko – moslavačke županije donesenog za razdoblje od 2003.-2005. godine

4.2.1. Osnovni elementi Programa mjera

»Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije« donesen je za razdoblje 2003. god. - 2005. godine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« br. 15/03). Programom mjera utvrđena je potreba izrade novih, odnosno izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja, potreba pribavljanja stručnih podloga i podataka za njihovu izradu, kao i druge mjere od značaja za izradu i donošenje dokumenata prostornog uređenja. U pogledu prostornih planova Programom mjera je utvrđeno sljedeće:

1. Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja

1.1. Prostorni plan područja posebnih obilježja

- Park prirode Lonjsko polje
- zaštićenog krajolika doline rijeke Kupe i Mokričkog Luga
- zaštićenog krajolika Zrinske gore i doline rijeke Une

1.2. Prostorni planovi uređenja gradova i općina

broj grada/ općine	G r a d / O p ć i n a
1.	GRAD KUTINA
2.	GRAD NOVSKA
3.	GRAD PETRINJA
4.	OPĆINA DVOR
5.	OPĆINA GVOZD
6.	OPĆINA JASENOVAC
7.	OPĆINA LEKENIK
8.	OPĆINA LIPOVLJANI
9.	OPĆINA MAJUR
10.	OPĆINA MARTINSKA VES
11.	OPĆINA SUNJA
12.	OPĆINA TOPUSKO

2. Potreba izrade izmjena ili dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja

2.1. Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko – moslavačke županije

2.1. izmjene i dopune prostornih planova bivših općina

3. Izrada i pribavljanje podataka i stručnih podloga za izradu dokumenata prostornog uređenja

- Županijski plan za zaštitu voda (Zakon o vodama - »Narodne novine« broj 107/95) - obveza Hrvatskih voda
- Operativni plan za provedbu mjera u slučaju izvanrednih zagađenja na lokalnim vodama (Državni plan za zaštitu voda - »Narodne novine« broj 8/99) - obveza Županije
- Studija gospodarenja otpadom, koja treba dati odgovor kako svrhovito organizirati zbrinjavanje otpada na području Sisačko-moslavačke županije
- Studija zaštite krajobraznih vrijednosti
- Kartografska podloga županije
- Seizmotektonska karta u Mj 1:100000
- Županijski plan intervencija u zaštiti okoliša
- Koordinirati izradu Odluka o sanitarnoj zaštiti izvorišta pitke vode (Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta »Narodne Novine« broj 55/02.)

- Izraditi stručne podloge za donošenje Odluka o proglašenju prirodnih vrijednosti na području Sisačko-moslavačke županije, sukladno Zakonu o zaštiti prirode
- Pripremiti Odluke za osnivanje županijske javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode
- Valorizirati prometne koridore (željeznice, ceste) u cilju određivanja najpovoljnijih trasa sa stajališta gospodarenja prostorom i zaštite okoliša i prirode
- Izraditi Studiju odvodnje otpadnih voda na području Sisačko-moslavačke županije
- Priprema dokumentacije za plinifikaciju Sisačko-moslavačke županije

Ostale mjere od značaja za izradu i donošenje dokumenata prostornog uređenja i unapređenja stanja u prostoru

Za potrebe izrade dokumenata prostornog uređenja, kako na razini Županije, tako i na razini gradova i općina, te prilikom vođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, treba voditi osobitu brigu o slijedećim vrijednostima prostora:

Vodozaštitna područja - Punu pozornost treba posvetiti zaštiti vodonosnika, odnosno izvorištima i zaštitnim zonama izvorišta i vodocrpilišta u cilju zaštite voda od zagađenja.

Šume - U svrhu očuvanja šuma, potrebno je potencirati zaštitnu ulogu šuma. Bez nužne opravdanosti ne smanjivati šumske površine i vršiti prenamjenu šumske ekološke i socijalne funkcije, te zaštićene šume u druge (gospodarske) namjene.

Obnavljati uništene šumske površine pošumljavanjem, te poticati razvitak urbanog šumarstva (park šume) i lovnog turizma.

Poljoprivredno zemljište - Nužno je poticati svrhovito korištenje poljoprivrednog zemljišta, povećanje zemljišnog posjeda i iskorištavanje do sada neobrađenih / zapuštenih poljoprivrednih površina. Težiti preobrazbi u pravcu razvoja suvremenog, učinkovitog i ekološki čistog poljodjelstva.

Obzirom na osobite značajke našeg područja i tradicionalnu usitnjenost posjeda, nužno je iznalaziti suvremene modele korištenja poljoprivrednog zemljišta (okrupnjavanje posjeda) i zaštite područja pogodnih za proizvodnju zdravstveno ispravne hrane (»zdrave hrane«).

Posebnim mjerama potrebno je poticati stvaranje dugogodišnjih nasada, posebno u brdskim ruralnim područjima Županije.

Prirodna i kulturna baština - U okviru prostornog planiranja potrebno je prepoznavati područja koja služe poseban odnos, brigu i zaštitu u cilju očuvanja prirodne i graditeljske baštine.

Zbrinjavanje otpada - Suvremeni sustav gospodarenja otpadom, podrazumijeva otpad kao gospodarski resurs (prerada otpada). Sukladno tome, preporučuje se izgradnja lokalnih sabirališta i središnjih uređaja za razvrstavanje iskoristivog otpada u Sisku i Kutini.

Kroz međusobne dogovore i planove prostornog uređenja gradova i općina odrediti prikupljališta i stalna odlagališta (jedno za nekoliko jedinica lokalne samouprave) komunalnog otpada.

Građevinska područja - Nužna je detaljna raščlamba važeće prostorno-planske dokumentacije u pogledu površina za razvoj naselja (građevinska područja) gradova / općina, u cilju razgraničenja izgrađenog i neizgrađenih dijelova. Komunalnim opremanjem neizgrađenih dijelova naselja i ostalim mjerama, spriječavati svako nepotrebno širenje naselja i težiti granicama naselja primjerenim potrebama.

4.2.2. Ocjena izvršenja Programa mjera za razdoblje 2003. –2005. godine

Izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja Park prirode Lonjsko polje

Zakonom o proglašenju »Parka prirode Lonjsko polje«, područje Lonjskog i Mokrog polja s pojasmom uz lijevu obalu Save u ukupnoj površini od 50.650 ha proglašeno je Parkom prirode. Radi zaštite tog posebno vrijednog prostora potrebno je temeljem članka 21. Zakona o prostornom uređenju, članka 180. Zakona o zaštiti prirode i temeljem Programa mjera prostornog uređenja Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj br. 50/99) izraditi Prostorni plan Park prirode Lonjsko polje.

Prema Zakonu o prostornom uređenju Prostorni plan Parka prirode Lonjsko polje određuje temeljnu organizaciju prostora, mjere korištenja, uređenja i zaštite tog područja s aktivnostima koje imaju prednost, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša za uža područja unutar prostornog plana, te obvezu izrade detaljnih planova uređenja prostora.

Donošenje Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje obveza je Države, stoga je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva kao nositelj izrade Plana, izradu povjerilo Sisačko-moslavačkoj županiji, Županijskom zavodu za prostorno uređenje i graditeljstvo.

U prošlom Izvješću je detaljno opisan tijek izrade Prijedloga plana PPOPPLP. Prijedlog prostornog plana područja posebnih obilježja Park prirode Lonjsko Polje prošao je javni uvid, te je izrađeno Izvješće sa javnog uvida u kojem su obrađene primjedbe s javne rasprave na predmetni plan. Prijedlog Plana s obrađenim izvješćem o javnoj raspravi nalazi se u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Po očitovanju Ministarstva kao nositelja izrade Plana nastaviti će se radovi na izradi konačnog prijedloga Plana, te upućivanje Vladi i Saboru na republike Hrvatske na konačno donošenje.

Nedostatak prostornog plana za Park prirode Lonjsko polje bitno onemogućava cjelovito i sustavno provođenje mjera zaštite tog izuzetno važnog i velikog dijela Županije kao i projekciju razvitka naselja na tom području. Problem se nastojao ublažiti davanjem detaljnijih provedbenih odredbi za Park prirode Lonjsko polje u Prostornom planu Sisačko - moslavačke županije.

Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO)

- zaštićenog krajolika doline rijeke Kupe i Mokričkog Luga

- zaštićenog krajolika Zrinske gore i doline rijeke Une

Obveza izrade prostornih planova područja posebnih obilježja zaštićenog krajolika doline rijeke Kupe i Mokričkog Luga proizlazi iz Odredbi za provođenje Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

U proteklom dvogodišnjem razdoblju nije se pristupilo izradi PPPPO zaštićenog krajolika doline rijeke Kupe i Mokričkog Luga, kao ni izradi PPPPO zaštićenog krajolika Zrinske gore i doline rijeke Une, te se ta obveza prenosi na sljedeće četvorogodišnje razdoblje.

Prostorni planovi uređenja gradova i općina

Prikaz realizacije izrade i donošenja prostornih planova uređenja za sve gradove i općine Sisačko - moslavačke županije vidljiv je iz poglavlja 3.3.4. i 3.4.1. Županijski Zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo je izradio u proteklom dvogodišnjem razdoblju sljedeće prostorne planove uređenja:

1. Prostorni plan uređenja Općina Topusko
2. Prostorni plan uređenja Općina Gvozd
3. Prostorni plan uređenja Općina Majur

Temeljem članka 24. Zakona o prostornom uređenju, Županijski je zavod u proteklom dvogodišnjem razdoblju izvršio stručne preglede te dao pozitivna mišljenja o usklađenosti s Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije na sljedeće konačne prijedloge prostornih planova i konačne prijedloge njihovih izmjena i dopuna:

1. Prostorni plan uređenja Grada Kutine
2. Prostorni plan uređenja Grada Novske
3. Prostorni plan uređenja Grada Petrinje
4. Prostorni plan uređenja Općine Sunja

Izrada ostalih prostornih planova čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina

Temeljem članaka 26. i 26.b Zakona o prostornom uređenju, Županijski zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo u proteklom dvogodišnjem razdoblju je izvršio stručne preglede, te dao pozitivna mišljenja o usklađenosti sa Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije na konačne prijedloge sljedećih generalnih urbanističkih planova, urbanističkih planova uređenja i njihovih izmjena i dopuna:

1. Generalni urbanistički plan grada Kutine,
2. Urbanistički plan uređenja centra grada Siska,
3. Urbanistički plan uređenja naselja Topolovac,
4. Urbanistički plan uređenja Galdovo Kaptolsko.

Također je, temeljem članka 63. Zakona o prostornom uređenju, Županijski zavod dao pozitivno mišljenje o usklađenosti sa Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije na konačni prijedlog Izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana grada Petrinje, donešenog u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu navedenog Zakona.

Potreba izrade izmjena ili dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja

- Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko – moslavačke županije

Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije za proteklo je dvogodišnje razdoblje bila predviđena izrada izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« br. 04/01).

Izrada izmjene Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije nije započela u protekle dvije godine, te se potreba njezine izrade prenosi u sljedeće četverogodišnje razdoblje.

U tijeku je prikupljanje podataka, zahtjeva, sugestija i mišljenja od pravnih osoba sa javnim ovlastima, te nadležnih tijela i jedinica lokalne uprave i samouprave potrebnih za izradu Izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

Za potrebe izrade Izmjena PPSMŽ u tijeku je izrada Studije valorizacije Sisačko-moslavačke županije sa stanovišta zaštite prirode.

- Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina

Na temelju članka 57. i 63. Zakona o prostornom uređenju, prostorni planovi (bivših) općina ostaju na snazi do donošenja prostornih planova uređenja svih gradova i općina na području obuhvata tih planova. Pregled (još uvijek) važećih prostornih planova općina dali smo u poglavlju 3.3.3. ovog Izvješća. U vrijeme dok su na snazi, ti se planovi mogu mijenjati, uz prethodnu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Na području Sisačko-moslavačke županije u proteklom razdoblju nije bilo potrebe za Izmjenama i dopunama prostornih planova bivših općina.

Prostorni planovi bivših općina Kutina, Petrinja, Hrvatska Kostajnica i bivše općine Vrginmost prestali su važiti donošenjem i posljednjeg prostornog plana uređenja općine/grada iz njegova obuhvata.

Izrada i pribavljanje podataka i stručnih podloga za izradu dokumenata prostornog uređenja

- Županijski plan za zaštitu voda (Zakon o vodama - »Narodne novine« broj 107/95) - obveza Hrvatskih voda - Hrvatske vode su naručile izradu Studije zaštite voda Sisačko -moslavačke županije. Izrađivač je Institut građevinarstva Hrvatske d.d., Zagreb. Županijski zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo je Izrađivaču dao sve potrebne podatke, iz svog djelokruga, o prostoru Sisačko-moslavačke županije, za potrebe izrade Studije.

- Operativni plan za provedbu mjera u slučaju izvanrednih zagađenja na lokalnim vodama (Državni plan za zaštitu voda - »Narodne novine« broj 8/99) - obveza Županije – nije započela izrada.
- Studija gospodarenja otpadom, koja treba dati odgovor kako svrhovito organizirati zbrinjavanje otpada na području Sisačko-moslavačke županije - Izrađen je Plan gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji, Zagreb, travanj 2005., Ekoneg – Institut za energetiku i zaštitu okoliša, d.o.o. Plan je objavljen u Sl. glasniku Sisačko-moslavačke županije br. 14/05.
- Studija zaštite krajobraznih vrijednosti - U tijeku je izrada Studije valorizacije Sisačko-moslavačke županije sa stanovišta zaštite prirode. Studiju izrađuje Državni zavod za zaštitu prirode prema narudžbi Županijskog zavoda za prostorno uređenje i graditeljstvo.
- Kartografska podloga županije - Za područje Sisačko-moslavačke županije pribavljene su topografske karte u analognom obliku kao četvorobojni otisak na papiru, u mj 1:25000, sa stanjem iz 2000. godine. Karte je izradio Geofoto d.o.o., po narudžbi Državne geodetske uprave Republike Hrvatske. Iste takve karte treba pribaviti i u digitalnom obliku.
- Seizmotektonska karta u Mj 1:100000 – nije izrađena.
- Županijski plan intervencija u zaštiti okoliša - Plan intervencija u zaštiti okoliša izradio je IRI Sisak u suradnji sa Županijskim zavodom za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije. Plan je objavljen u Sl. glasniku Sisačko-moslavačke županije br.15/03.
- Koordinirati izradu Odluka o sanitarnoj zaštiti izvorišta pitke vode (Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta »Narodne Novine« broj 55/02.) - Županijski zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo će i nadalje poticati i koordinirati izradu Odluka o sanitarnoj zaštiti izvorišta pitke vode sukladno Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta »Narodne Novine« broj 55/02.
- Izraditi stručne podloge za donošenje Odluka o proglašenju prirodnih vrijednosti na području Sisačko-moslavačke županije, sukladno Zakonu o zaštiti prirode - Državni zavod za zaštitu prirode u suradnji sa Upravnim odjelom za zaštitu okoliša i prirode i Županijskim zavodom za prostorno uređenje i graditeljstvo izradio je Stručnu podlogu za donošenje odluke o zaštiti značajnog krajobraza Odranskog polja.
- Pripremiti Odluke za osnivanje županijske javne ustanove za upravljanje ostalim zaštićenim područjima. - Odluka za osnivanje Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima je donešena i objavljena u Sl. glasniku sisačko-moslavačke županije br. 14/05.
- Valorizirati prometne koridore (željeznice, ceste) u cilju određivanja najpovoljnijih trasa sa stajališta gospodarenja prostorom i zaštite okoliša i prirode - valorizacija prometnih koridora nije napravljena.

- Izraditi Studiju odvodnje otpadnih voda na području Sisačko-moslavačke županije – Studija odvodnje otpadnih voda na području Sisačko-moslavačke županije nije napravljena
- Priprema dokumentacije za plinifikaciju Sisačko-moslavačke županije - Izrađena je dokumentacija za dodjelu koncesija za plinifikaciju Grada Petrinje, Grada Gline i Općine Topusko. Dokumentaciju je izradio Energetski institut Hrvoje Požar, Zagreb, 2004. godine.

Ostale mjere od značaja za izradu i donošenje dokumenata prostornog uređenja i unapređenja stanja u prostoru

Programom mjera za proteklo dvogodišnje razdoblje utvrđene su i ostale mjere od značaja za izradu i donošenje dokumenata prostornog uređenja i unapređenje stanja u prostoru. Određeno je da prilikom izrade dokumenata prostornog uređenja, kako na razini Županije, tako i na razini gradova i općina, te prilikom vođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, treba voditi osobitu brigu o sljedećim vrijednostima prostora: vodozaštitnim područjima, šumama, poljoprivrednom zemljištu, prirodnoj i kulturnoj baštini, zbrinjavanju otpada i građevinskim područjima naselja.

Prilikom izrade prostornih planova, navedenim vrijednostima prostora posvećena je naročita pažnja, osobito kroz mjere zaštite prostora ugrađene u Prostorni plan Županije i prostorne planove uređenja gradova i općina. Sastavni dio svih planova posebne su odredbe kojima se sprječava prenamjena poljoprivrednih i šumskih površina i kojima se, kroz stroge kriterije, ograničava izgradnja izvan građevinskih područja. Radi zaštite prirodne i kulturne baštine, tijekom izrade PPUO/G rađene su konzervatorske podloge kojima je valorizirana kulturna baština određenog područja, te su na temelju detaljnih analiza prostora propisani uvjeti korištenja i posebne mjere zaštite. Navedene mjere provode se u četrnaest jedinica lokalne samouprave u kojima je donesen prostorni plan uređenja »nove generacije«, a u sljedećem će se četvorogodišnjem razdoblju primjenjivati na cijelom prostoru Županije.

Zaštita vrijednosti prostora osigurat će se i provođenjem mjera zaštite okoliša, utvrđenih početkom 2003. godine donošenjem Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije. Među prioritarnim mjerama zaštite okoliša posebno se ističu smjernice i mjere za postupanje s otpadom, mjere za zaštitu voda, mjere za sprječavanje i smanjenje onečišćenja zraka, mjere za sprječavanje i smanjenje onečišćenja tla, mjere i smjernice zaštite prirodne baštine, mjere zaštite od buke i dr. Za područje Županije izrađen je Plan gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji, koji je prvi korak u sporazumnom rješavanju gospodarenja otpadom među jedinicama lokalne samouprave i prvi korak u rješavanju otpada na razini čitave Sisačko-moslavačke županije.

Detaljne analize građevinskih područja naselja provode se na područjima svih općina i gradova

tijekom izrade PPUO/G. Nastojalo se zadržati površine građevinskog područja u okvirima predviđenim Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, ukupna površina građevinskog područja unutar općine ili grada u principu se nije smjela povećavati već samo vršiti preraspodjela. Napravljena je detaljna raščlamba važeće prostorno-planske dokumentacije u pogledu površina za razvoj naselja (građevinska područja), te razgraničenje izgrađenih i neizgrađenih dijelova naselja.

Unatoč tome što izgrađeni dijelovi naselja i oni još nedovršeni sadrže znatne prostorne rezerve za potrebe razvoja, prisutna je težnja za proširenjem građevinskih područja. Ta pojava je rezultat vlasništva, te zamjene i trgovine zemljištem s ciljem što brže obnove, odnosno ostvarivanjem brzih komercijalnih učinaka. Posebno treba naglasiti da je dobar dio danas utvrđenih građevinskih područja zapravo okvir naselja koja su u fazi negativnih demografskih kretanja, a naročito u ruralnim područjima županije.

Kroz izradu dokumenata prostornog uređenja, kao i kroz izradu dokumenata praćenja stanja u prostoru jedinica lokalne samouprave provodi se analiza bespravne gradnje. Izrađivači Planova, u suradnji s nadležnim tijelima općina i gradova, predlažu kroz utvrđivanje novih građevinskih područja uvjete za legalizaciju one bespravne gradnje koja prostorno može zadovoljiti važeće prostorno planske normative. Ukoliko su pritom zadovoljeni i svi uvjeti iz prostornih planova šireg područja (što se utvrđuje kroz postupak prethodne i javne rasprave, mišljenja na Konačni prijedlog i stručno-savjetodavnu suradnju u Županijskom zavodu), tada su osnovni preduvjeti za legalizaciju ispunjeni. Na taj je način »riješeno« pitanje značajnog broja bespravnih građevina na području općina i gradova Sisačko-moslavačke županije, što, međutim, nikako ne smije postati uobičajen postupak u prostornom planiranju ili čak poziv novim bespravnim graditeljima.

Obveze Županijskog zavoda za prostorno uređenje i graditeljstvo u procesu praćenja i istraživanja pojava i procesa u prostoru

Osim brojnih obveza Županijskog zavoda koje proizlaze iz Zakona i Županijskih Odluka, a odnose se na prostorno uređenje i zaštitu okoliša (o čemu je bilo riječi u prethodnim poglavljima i bit će riječi u sljedećem), Županijski zavod je u proteklom dvogodišnjem razdoblju realizirao i druge mjere koje se odnose na praćenja stanja u prostoru. Za potrebe istraživanja pojava i procesa u prostoru, u suradnji s odgovarajućim stručnim službama je:

- Analizirao demografska kretanja u Sisačko-moslavačkoj županiji, koristeći se nedavno objavljenim službenim rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2001. godine,
- Pratio način korištenja građevinskih područja naselja i predlagao mjere za njihovo učinkovito korištenje,
- Pratio planiranje i izgradnju kapitalnih infrastrukturnih objekata od važnosti za Državu i Županiju u cilju zaštite prostora i interesa Županije,

- Inicirao rješavanje mogućih konflikata u prostoru – prije svega na području Parka prirode Lonjsko polje
- Pratio stanja, pojave i procese u pograničnim, brdskim i manje razvijenim područjima,
- Poticao istraživanja i provođenje mjera s ciljem učinkovitog korištenja, gospodarenja i zaštite prostora Sisačko - moslavačke županije,
- Pratio stanje ugroženosti okoliša, te predlagao mjere za poboljšanje istog.

5. PRIKAZ STANJA U PROSTORU

Prostorom Sisačko-moslavačke županije prolaze cestovni i željeznički pravci paneuropskog prometnog koridora broj 10. Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske Sisačko – moslavačka županija valorizirana je kao prostor križanja transeuropskih prometnih koridora u smjeru zapad - istok (Zapadna Europa - istok) i sjever - jug (Srednja Europa - Mediteran), te međudržavne veze sjeverne i južne Hrvatske preko područja Bosne i Hercegovine.

Gradovi Sisak, Petrinja, Kutina, Novska, Glina i Hrvatska Kostajnica, te naselja Dvor, Topusko, Sunja, Lipovljani, Popovača imaju ulogu urbanih središta i nositelji su daljnje urbanizacije kojoj je cilj stvaranje policentričnih prostornih struktura kao dio europske planske strategije.

Zaštićeni dijelovi prirode, među kojima treba istaknuti Park prirode Lonjsko polje, čiji Prostorni plan je u izradi, značajni krajobrazi, porječja rijeka Kupe, Save, Une te spomenici kulturne baštine predstavljaju okosnicu razvoja turizma Županije.

Težište gospodarskog razvitka Sisačko-moslavačke županije je na prerađivačkoj industriji i energetici, no cijela Županija ima gospodarske i komparativne prednosti za razvoj proizvodnje i prerađivanje hrane, razvoj poljoprivrede i stočarstva i malog gospodarstva.

Planirani prostorni razvitak detaljno je analiziran uvažavajući nove društveno-gospodarske odnose i tržišne zakonitosti.

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije izrađen je u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju te su stvoreni prostorno-planski preduvjeti za gospodarski

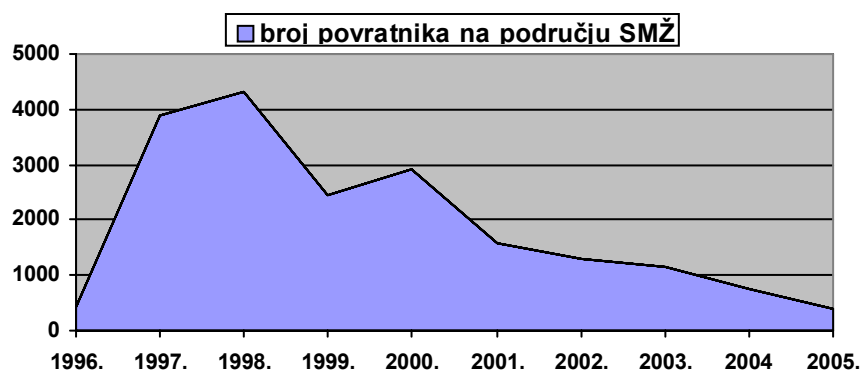
i društveni razvitak Sisačko-moslavačke županije, razmotren je i određen položaj Županije u odnosu na prometne i infrastrukturne koridore od državnog značaja.

5.1. Demografska kretanja

Sukladno obvezama određenim predhodnim Programima mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije, o potrebi praćenja demografskih kretanja, Zavod je temeljem dostupnih podataka pratio stanje demografskog razvitka županije.

U uvodnom dijelu ovoga Izvješća (točka 2.3.) daju se osnovni podaci o stanovništvu i naseljenosti županije. Uspoređujući prezentirane podatke neminovno se nameće zaključak: područje Sisačko-moslavačke županije je tipično depopulacijsko područje, sa svim posljedicama koje negativni demografski trendovi imaju na sveukupan razvitak društva (određenog područja) u cijelini. Ovi negativni demografski trendovi na ovom prostoru, a posebno bivšeg privremeno okupiranog županijskog područja, nisu samo posljedice ratnih zbivanja, već su poznati i od ranije. Analizirajući podatke službenog popisa stanovništva 1971.-1981.-1991. vidljiva su negativna demografska kretanja-migracije u pravcu selo-grad. Ovakvim trendovima i onako slabo nastanjena ruralna područja županije (Banovina, Posavina,...) ostajala su bez većeg broja radno sposobnog stanovništva, koje je migriralo u veća urbana središta (Sisak, Petrinja, Kutina, Novska,...), koja su tada predstavljala okosnicu razvoja. Nedavna ratna zbivanja ova negativna demografska kretanja su ubrzala i proširila na cijeli prostor županije. Kao posljedicu imamo pad broja stanovnika od gotovo 25% ili 65.691 stanovnik (popis 01./91.). Pad broja stanovnika bilježe sva naselja na području županije, osim iznimke općina Lekenik i Popovača.

U cilju stvaranja preduvjeta za demografsku obnovu i ostanak stanovništva, Republika Hrvatska je u okviru svojih mogućnosti poduzimala niz aktivnosti na revitalizaciji depopulacijskih i ratom devastiranih područja (obnova kuća, izgradnja komunalne i društvene infrastrukture, revitalizacija gospodarstva, novčane stimulacije, porezne olakšice,...).

*Izvor podatak Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice Republike Hrvatske, Regionalni ured Petrinja

Na temelju podataka prikazanih u dijagramu, vidljivo je da se od 1995. do 2005. godine na području županije vratilo 19 904 stanovnika povratnika. Temeljem ovog može se zaključiti, da danas na području županije živi cca. 206 000 stanovnika, što je još uvijek za 18% ili 45 000 stanovnika manje od popisa 1991. godine.

Ova kretanja broja povratnika na neki način potvrđuju da je procjena broja stanovnika od cca. 185 000 u 2015. godini u županiji temeljena na demografskoj stopi kretanja u periodu 1981.-1991. dosta indikativna i zabrinjavajuća.

Tabela:

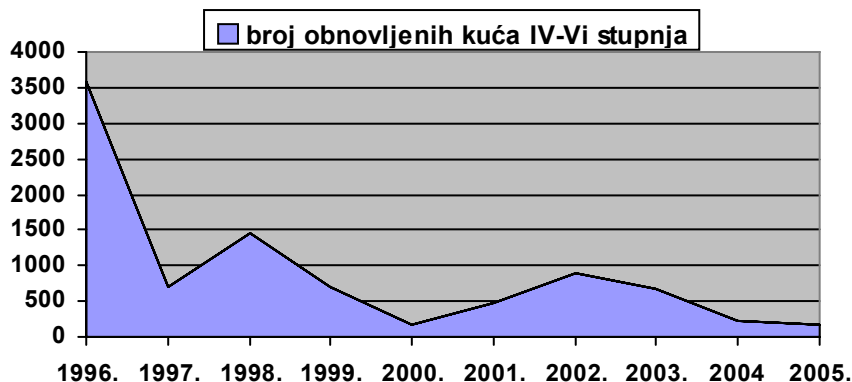
Prikaz broja povratnika na području Sisačko-moslavačke županije od početka povratka do kraja 2005. g.

Prostorna jedinica	Površina (km ²)	Broj naselja	Broj stanovnika Popis 1981.	Broj stanovnika Popis 1991.	Broj stanovnika Popis 2001.	Broj povratnika od 1995. do 12. mj 2005.
REPUBLIKA HRVATSKA	56 602,9	6 820	4 601 469	4 784 365	4 437 460	
ŽUPANIJA ukupno	4 463,1	453	252 837	251 078	185 387	19 904
GRADOVI ukupno	2 017,7	208	161 759	166 660	127 173	8 597
GLINA	544,1	69	25 006	23 040	9 868	2 987
HRVATSKA KOSTAJNICA	55,4	7	4 602	4 996	2 746	879
KUTINA	296,0	23	23 142	24 829	24 597	24
NOVSKA	319,4	23	16 636	17 231	14 313	424
PETRINJA	380,1	55	33 048	35 151	23 413	3 133
SISAK	422,7	31	59 325	61 413	52 236	1 150
OPĆINE ukupno	2 445,4	245	91 078	84 418	58 214	11 307
DONJI KUKURUZARI	113,8	15	3 357	3 063	2 047	744
DVOR	504,9	64	16 367	14 555	5 742	4 341
GVOZD	212,4	19	9 663	8 082	3 779	2 506
HRVATSKA DUBICA	131,7	6	4 469	4 237	2 341	441
JASENOVAC	162,2	10	3 920	3 599	2 391	140
LEKENIK	224,4	18	6 497	5 939	6 170	2
LIPOVLJANI	103,3	4	3 740	3 866	4 101	1
MAJUR	64,5	11	2 962	2 610	1 490	415
MARTINSKA VES	124,7	17	5 169	4 643	4 026	-
POPOVAČA	213,4	13	11 043	11 822	12 701	-
SUNJA	288,2	40	13 477	12 309	7 376	1 713
TOPUSKO	198,3	16	7 277	6 824	3 219	1 004
VELIKA LUDINA	103,6	12	3 137	2 869	2 831	-

* Podatak od Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice, Regionalni ured Petrinja; URBROJ: 530-12-15-06/283 od 24.1.2006.

Nastavno u tekstu daje se tabelarni i grafički prikaz broja obnovljenih kuća IV-VI. stupnja oštećenosti. Pored 9,056 obnovljenih stambenih građevina Republika Hrvatska je putem Ministarstava nadležnog za poslove obnove, isplatila i 4 435 novčanih potpora za obnovu stambenih građevina od I. do III. kategorije oštećenosti. Sveukupno uložena sredstva RH u obnovu

stambenog fonda na području Sisačko-moslavačke županije kroz razne oblike potpora iznose gotovo 2 milijarde kuna. Pored ovih ulaganja u obnovu stambenog fonda te višestruko većih ulaganja u obnovu prometne, komunalne, energetske i društvene infrastrukture nisu polučeni očekivani rezultati u pogledu demografske obnove.

Tabela:

Prikaz broja oštećenih kuća (procijenjenih prema Zakonu o ratnim štetama) na području SMŽ od I do VI kategorije oštećenja, te broj izdanih pozitivnih rješenja za stambene objekta od IV do VI stupnja oštećenja i broja obnovljenih kuća

Prostorna jedinica	Površina (km ²)	Broj naselja	Broj stanovnika Popis 2001.	Broj povratnika od 1995. do 12. mj 2005.	Broj oštećenih kuća od I do VI kategorije	Broj izdanih pozitivnih rješenja od IV do VI kategorije	Broj obnovljenih kuća IV do VI stupnja
ŽUPANIJA ukupno	4 463,1	453	185 387	19 904	19 896	6 381	9 056
GRADOVI ukupno	2 017,7	208	127 173	8 597		4 386	5 997
GLINA	544,1	69	9 868	2 987	3 184	1 774	1 776
HRVATSKA KOSTAJNICA	55,4	7	2 746	879	784	198	295
KUTINA	296,0	23	24 597	24	162	-	1
NOVSKA	319,4	23	14 313	424	1125	301	903
PETRINJA	380,1	55	23 413	3 133	5 911	1 936	2 814
SISAK	422,7	31	52 236	1 150	798	177	208
OPĆINE ukupno	2 445,4	245	58 214	11 307		1 995	3 059
DONJI KUKURUZARI	113,8	15	2 047	744	162	15	17
DVOR	504,9	64	5 742	4 341	2 269	327	467
GVOZD	212,4	19	3 779	2 506	906	101	77
HRVATSKA DUBICA	131,7	6	2 341	441	1011	405	463
JASENOVAC	162,2	10	2 391	140	635	294	886
LEKENIK	224,4	18	6 170	2	62	2	13
LIPOVLJANI	103,3	4	4 101	1	11	2	3
MAJUR	64,5	11	1 490	415	471	115	254
MARTINSKA VES	124,7	17	4 026	-	-	-	-
POPOVAČA	213,4	13	12 701	-	-	-	-
SUNJA	288,2	40	7 376	1 713	1 183	207	368
TOPUSKO	198,3	16	3 219	1 004	1 282	527	511
VELIKA LUDINA	103,6	12	2 831	-	-	-	-

* podaci od Ured državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji, Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko pravne poslove, Odsjek za obnovu, KLASA: 361-01/06-01/12; URBROJ: 2176-04-02-06-2 od 1.2.2006.g.

Analizirajući i ocjenjujući procese demografske obnove, kao i aktivnosti poduzetih u tom cilju, ne može se iskazati odveć veliko zadovoljstvo. Demografski razvitak županije (izrazito depopulacijski ratom razoreno područje) treba shvatiti prvenstveno kao nacionalni, a zatim županijski interes, s obzirom ako se nastavi izumiranje i biološko nestajanje s tih područja.

Uzajamna povezanost demografskog i gospodarskog razvitka, ili obrnuto, nalaže da Županija u suradnji s Državom u narednom razdoblju prati demografska kretanja, te ulažu napore u revitalizaciju svojih brdsko-planinskih, prometno-izoliranih, pograničnih i ruralnih područja kroz sve dostupne mjere (razne stimulacije za naseljavanje područja od posebnog državnog interesa, revitalizaciju gospodarstva, izgradnja komunalne i društvene infrastrukture, naseljavanje,...)

5.2. Prometna infrastruktura

5.1.1. Cestovni promet

Unatoč izuzetnom geoprometnom položaju Sisačko-moslavačke županije niz prometnih problema opisanih u prethodnom Izvješću o stanju u prostoru i nadalje je prisutan...

- prometna izoliranost pojedinih dijelova županije, odnosno nemogućnost boljeg povezivanja zbog prostornih ograničenja (npr. Park prirode Lonjsko polje, koji »siječe« Županiju i predstavlja problem povezivanja sjevernog i južnog dijela Županije, bez utjecaja na postojeći ekosustav parka)
- preopterećenost pojedinih dionica (cesta Sisak-Zagreb)
- problemi u prometu nastali uslijed razminiravanja terena
- stanje kolnika i objekata (mostova, podvožnjaka i sl.)
- nedostatak parkirališnog prostora u većim centrima

ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE				
2003. godina				
Red. broj	Broj i naziv ceste	Naziv dionice i objekta	Dužina dionice (m)	Vrsta izvanrednog zahvata
1.	ŽC 3242	Stara Drenčina D-36	5200	Obnova količnog zastora
2.	ŽC 3157	Greda-Dužica	1900	Modernizacija kol.zastora
3.	ŽC 3124	Repušnica	300	Sanacija kol. zastora
4.	ŽC 3212	Husain	600	Obnova kolnika
5.	ŽC 3211	Sunja-centar	-	Rekonstrukcija kolnika
6.	ŽC 3121	Lijeva Luka-Lijevi Dubrovčak	1700	Modernizacija kol. zastora
7.	ŽC 3167	Most Međurić	-	Rekonstrukcija mosta
8.	ŽC 3121	Obaloutvrda	-	Obaloutvrda
9.	LC 33180	Ul. Nine Marakovića-Hr.Kostajnica	500	Rekonstrukcija kolnika
10.	ŽC 3209	Skelski prilazi	-	Izrada prilaza
11.	LC 33101	Prnjavor Čuntički	860	Modernizacija kol.zastora
12.	LC 33001	Desni Dubrovčak	900	Modernizacija kol.zastora
13.	ŽC 3227	Most Čemernica	22	Izgradnja mosta
14.	LC 33184	Višnjica	1200	Obnova kolnika
			13 182	
2004. godina				
Red. broj	Broj i naziv ceste	Naziv dionice i objekta	Dužina dionice (m)	Vrsta izvanrednog zahvata
1.	ŽC 3209	Čigoč-Lonja	500	Modernizacija kol.zastora
2.	ŽC 3158	Gornja Vlahinička	4000	Modernizacija kol.zastora
3.	ŽC 3198	Župić-Mokrice	2000	Sanacija kol. zastora
4.	ŽC 3213	Ilova-Piljenice	2040	Obnova kolnika
5.	LC 33020	Voloder-Ž.P.	700	Modernizacija kol.zastora
6.	ŽC 3121	Lijevo Trebarjevo - Lijevi Dubrovčak	2100	Modernizacija kol.zastora
7.	ŽC 3212	Husain	600	Sanacija kol.zastora
8.	LC 33042	Čelični most Luščani	10	Izrada mosta
9.	ŽC 3229	Topusko-D6	1000	Modernizacija kol.zastora
10.	ŽC 3215	Lipovljani	1200	Sanacija kol.zastora
11.	ŽC 3209	Jasenovac	1700	Sanacija kol.zastora
			15 850	
2005. godina				
Red. broj	Broj i naziv ceste	Naziv dionice i objekta	Dužina dionice (m)	Vrsta izvanrednog zahvata
1.	ŽC 3121	Setuš-Mahovo	2000	Modernizacija kol.zastora
2.	ŽC 3124	Gornja Gračanica	1000	Obnova kol. i sanac.mosta
3.	ŽC 3196	Farkašić-Nebojan	3100	Modernizacija kol.zastora
4.	ŽC 3229	Topusko-Maljevac	700	Mode.kol.zas. i izgr.mosta
5.	ŽC 3211	Ulica Matije Gupca u Sunji	500	Uređenje kol. i nogostupa
6.	ŽC 3195	Hađer	-	Sanacija klizišta
7.	LC 33088	Joševica	-	Sanacija klizišta
8.	LC 33071	Mihanovićeve ulica u Kutini	1300	Sanacija kol.zastora
9.	ŽC 3252/3124	Područje Novske	1000	Obnova kol.zastora
10.	ŽC 3259	Savska ulica u Sisku	700	Sanacija kol.zastora
			10 300	

...te i u narednom razdoblju treba poduzimati aktivnosti i mjere za njihovo ublažavanje

- preopterećenost središta pojedinih većih centara teškim teretnim ili putničkim prometom (Sisak, Novska, ...)
- nedostatnost javnog prijevoza na pojedinim područjima

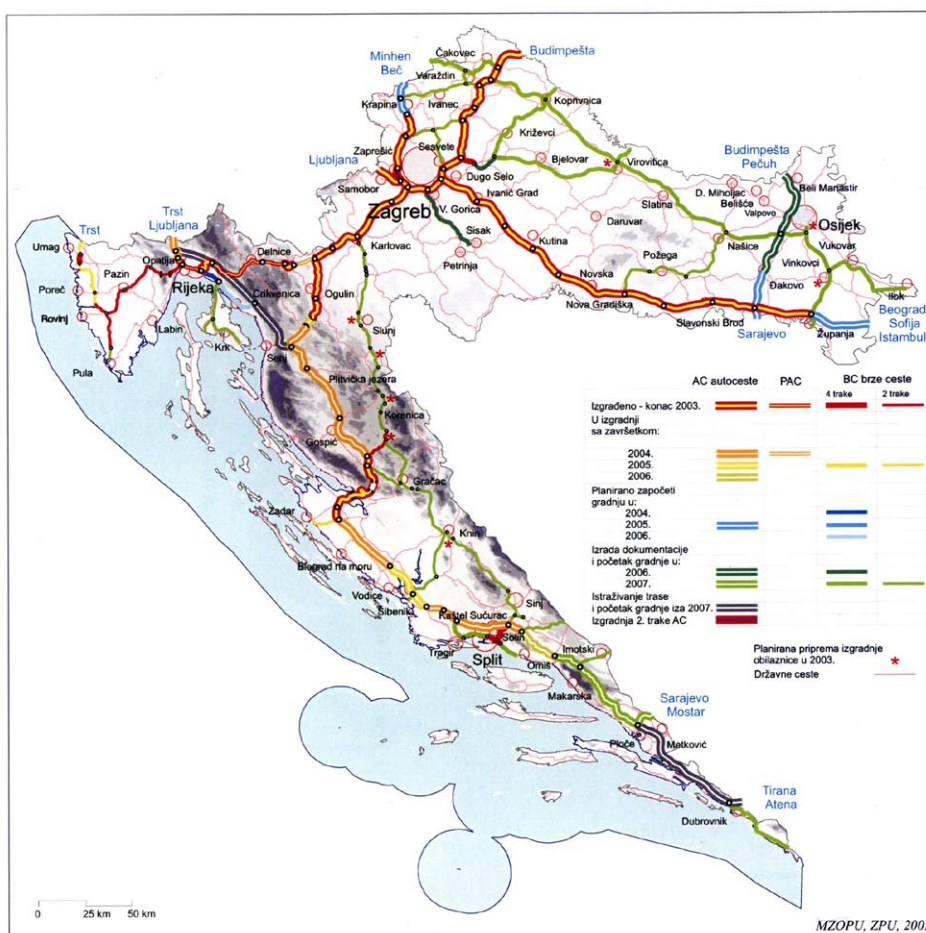
Prema podacima Županijske uprave za ceste u proteklom razdoblju uglavnom je vršena rekonstrukcija i modernizacija postojećih prometnica.

Značajniji radovi izvedeni u protekle dvije godine radi poboljšanja prometne mreže Županije prema podacima Županijske uprave za ceste Sisačko – moslavačke županije navedeni su u sljedećoj tabeli:

GRADOVI I OPĆINE		
Grad		
1.	Sisak	Novi most na rijeci Kupa s pristupnim cestama - izrađen glavni i izvedbeni projekt - izvršena revizija projekta - u tijeku formiranje građevinske parcele i rješavanje imovinsko pravnih odnosa
Općina		
1.	Lipovljani	Uređenje i proširenje Kolodvorske ulice
2.	Velika Ludina	Asfaltiranje ŽC 3158-okolica Velika Ludina Asfaltiranje LC 33003-Ludina-Katoličko Selište Asfaltiranje LC 33002-Ruškovica
3.	Sunja	Izrađen kružni tok u Sunji

Iz Izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.) vidljivo je da se za 2006. godinu predviđa početak gradnje autoceste od Zagreba preko Velike Gorice do Siska za koju je izrađena Studija o utjecaju na okoliš autoceste Zagreb – Sisak (Institut građevinarstva Hrvatske, d.d., Zavod za studije i projekte, Janka Rakuše 1, Zagreb, svibanj, 2003. god.)

KARTOGRAFSKI PRIKAZ: DINAMIKA IZGRADNJE AUTOCESTA I BRZIH CESTA (Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske (MZOPUG, 2003.)

5.2.2. Željeznički promet

Postojeći sustav željezničke mreže ne mijenja se, potrebni su zahvati na mreži u cilju osuvremenjivanja, stanje željezničkih pruga je zastarjelo, nedovoljnog kapaciteta i opremljenosti.

Nepovoljne tehničke – ekonomske značajke željezničkih pruga treba poboljšati sljedećim zahvatima i mjerama:

- obaviti kapitalni remont pruga i osposobiti ih za odgovarajuće osovinske pritiske,

- povećati brzine vožnje za putnički i za teretni promet,
- rekonstruirati postojeće zavoje manjih radijusa te riješiti pitanje cestovnih prijelaza u razini gradnjom nadvožnjaka,
- izgraditi signalno-sigurnosna postrojenja na otvorenim dijelovima pruga,
- rekonstruirati i urediti stanična postrojenja,
- smanjiti broj postaja.

Prvi prioritet u poboljšavanju željezničkog prometa je osiguranje pružnih prijelaza, izgradnja polubranika i odgovarajuće svjetlosno - zvučne signalizacije na križanjima magistralnih željezničkih pruga s lokalnim cestama.

Za sveukupni prometni razvitak na području Županije bili bi opravdano uspostaviti željeznički putnički

prijevoz uvođenjem međugradske direktne željezničke veze Karlovac - Gvozd - Topusko - Glina - Petrinja - Lekenik - Sisak - Zagreb (bez presjedanja u Sisku) koja može dati značajni poticaj turističkoj i gospodarskoj valorizaciji Županije.

Da bi se udovoljilo navedenim zahtjevima, treba urediti kolodvorske zgrade, proširiti lepezu usluga i sadržaje u njima, urediti perone uz kolodvorske zgrade, izgraditi perone na stajalištima i dr. Osim navedenoga, potrebno je nabaviti i vlakove određenih vrsta. U daljinskom prometu to su udobni i brzi komforni vlakovi, a u prigradskom prometu to su vlakovi koji zadovoljavaju potrebe prigradskog prometa (veliko ubrzanje, široka vrata sa središnjim zatvaranjem, niski pod, sustav za obavještavanje putnika, povoljan omjer sjedećih i stajaćih mjesta i dr.).

HRVATSKE ŽELJEZNICE		
Razdoblje 2003.-2005. godina		
1.	Obnova i dogradnja pojedinih elemenata signalno-sigurnosnih uređaja	Pruga Dugo Selo-Novska
2.	Osiguranje željezničko-cestovnog prijelaza »Ravnik«	
3.	Započeti radovi na osiguranju još triju željezničko-cestovnih prijelaza	
4.	Remont kontaktne mreže izmjeničnog sustava elektrifikacije 25 kV	
Razdoblje 2005.-2009. godina		
1.	Remont kontaktne mreže izmjeničnog sustava elektrifikacije 50 kV	

5.2.3 Riječni promet

Izgradnjom navoza za remont riječnih plovila na rijeci Savi (Galdovo) u Sisku, stvaraju se pretpostavke za brži razvitak riječnog prometa i revitalizaciju riječne luke Sisak, po čemu je ova Županija u nedavnoj prošlosti bila poznata (Dunavski Loyd)

5.3. Komunalna infrastruktura

5.3.1. Vodoopskrba

U prethodnom Izvješću je konstatirano da vodoopskrba i odvodnja zadovoljava samo u većim urbanim sredinama. Preostala naselja opskrbljuju se vodom iz pojedinačnih izvora, a manjim dijelom iz lokalnih vodovoda za potrebe domaćinstva.

U proteklom razdoblju u svrhu poboljšanja vodoopskrbe i odvodnje realizirano je sljedeće:

VODOOPSKRBA			
GRADOVI I OPĆINE			
GRAD			
1.	Petrinja	-građenje magistralnog vodoopskrbnog cjevovoda zapadnog i sjeverozapadnog područja Petrinje-I.faza Gora, Strašnik, Župić -građenje magistralnog vodoopskrbnog cjevovoda zapadnog i sjeverozapadnog područja Petrinje-II.faza Gora, Graberje	U postupku izdavanja lokacijske dozvole (izdavanje započelo 2005.godine)
2.	Novska	-izgradnja magistralnog vodovoda Novska-Nova Subocka-4.779,00 metara -izgradnja magistralnog cjevovoda Novska-Borovac-15.400,00 metara -izgradnja kolektora K-1-1.500 metara	Radovi u razdoblju od 2003. godine do 2005. godine
3.	Hrvatska Kostajnica	-obnovljeno vodocrpište »Pašina vrela«, izgrađena mjerna i klorna stanica i agregatsko postrojenje -izvedena nova vodosprema »Panjani« zapremnine 1000,00 m ³ -završena gradnja kolektorske kanalizacije (završnih cca 720 m)	Započelo i završeno s gradnjom 2005. godine

VODOOPSKRBA			
GRADOVI I OPĆINE			
GRAD			
4.	Kutina	-rekonstrukcija magistralnog vodovoda, izgradnja lokalne mreže-2003.godina -odvodnja:Repušnica K-1, Kutina-Brdovita K-7-2003. godina -izgradnja lokalne mreže, precrpne stanice u sklopu Visoke zone- 2004.godina -izgradnja mreže u naselju Batina-2005.godina -rekonstrukcija mreže u Ul.Ljudevita Posavskog-2005.godina -odvodnja:center Repušnice	Radovi u razdoblju od 2003. godine do 2005. godine
5.	Sisak	-izrađen program izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda -izrađeno idejno rješenje cjelokupnog sustava odvodnje otpadnih voda (bez pročišćavanja), te dio glavnih projekata -u izradi Studija utjecaja na okoliš -u izradi glavni projekt kanalizacije Galdova (I.faza) -u izgradnji kolektorski sustav u Lađarskoj	Radovi u razdoblju od 2003. godine do 2005. godine

OPĆINA			
1.	Sunja	-izgrađen vodovod Gradusa Posavska-Gornja Letina-Donja Letina -izgrađeno 2/3 vodovoda u ulici Vladimira Nazora u Sunji (magistralni vod)	Radovi u razdoblju od 2003. godine do 2005. godine
2.	Popovača	-izgradnja I.faze vodovodne mreže Gornja Jelenska -izgradnja kanalizacije u Popovači	Radovi započeli u 2005. godini
3.	Lipovljani	-izrada kanalizacije -postavljanje vodovodnih cijevi u ulici kralja Tomislava -započela izgradnja vodoopskrbnog sustava (12 km)-mreža obuhvaća ulice unutar mjesta Lipovljani	Radovi u razdoblju od 2003. godine do 2005. godine
4.	Donji Kukuruzari	-vodoopskrba naselja : Donja i Gornja Velešnja, Babina Rijeka, Bjelovački Kostreši, Donji Bjelovac i Komogovina	Ishođena građevinska dozvola u razdoblju od 2003. godine do 2005. godine
5.	Topusko	-izgrađeni vodovodi: Hrvatsko Selo (10km), Gređani (10 km), Pern (1,2 km) -izgrađena kanalizacija u Topuskom(2,1 km)	Radovi u razdoblju od 2003. godine do 2005. godine
6.	Majur	-započeta izradnja vodovoda Panjani-Stubalj-Graboštani (izvedeno 60%)	Radovi u razdoblju od 2003. godine do 2005. godine
7.	Hrvatska Dubica	-izrađen kolektor 1 kanalizacije naseljenog mjesta Hrvatska Dubica -u postupku izgradnje je kolektor 2 kanalizacije s procrpnom stanicom -u postupku izrade projektna dokumentacija za prečistač otpadnih voda -u postupku izgradnje je vodovod Hrv. Dubica-slabinja s odvojkom za Bačin -u postupku pripremni radovi za vodovod Hrv.Dubica-Dubička brda-Cerovljani (dobivena građ.dozvola, u postupku pripremni radovi)	Radovi u razdoblju od 2003. godine do 2005. godine

Stupanj opskrbljenosti stanovništva županije pitkom vodom iz javnih vodoopskrbnih sustava, je u proteklom razdoblju znatno povećan i može se ocijeniti zadovoljavajućim. U narednom razdoblju daljnjom izgradnjom vodoopskrbne mreže osigurati će se pitka voda za svakog stanovnika županije.

5.3.2 Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Svih 456 naselja na području Sisačko-moslavačke županije nemaju na zadovoljavajući i ekološki prihvatljiv način riješen sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih

voda prije upuštanja u recipjente. U onim naseljima u kojima postoji na neki način riješen sustav odvodnje odnosno izgrađena kanalizacijska mreža (Sisak, Petrinja, Novska, Kutina, Jasenovac, Topusko,...) ona je uglavnom mješovitog tipa i otpadne vode (fekalne i oborinske) se uglavnom bez obrade (pročišćavanja) neposredno upuštaju u recipient. U naseljima bez izgrađenog kanalizacijskog sustava (većina u Županiji) za prihvat otpadnih voda koriste se uglavnom septičke jame (upitne tehničke ispravnosti), a čest je slučaj (u ruralnim sredinama) ispuštanje otpadnih voda u neposredni okoliš i gospodarska dvorišta.

Istovjetni problem je prisutan i u sustavu odvodnje otpadnih voda industrijskih subjekata, gdje većina ispušta svoje otpadne vode neposredno u recipient ili kanalizacijski sustav naselja u kojem egzistiraju.

U narednom razdoblju biti će potrebno izraditi odgovarajuće stručne elaborate na razini županije u cilju rješavanja problematike odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naročito na područjima zaštićenih prirodnih vrijednosti županije.

5.4. Opskrba električnom energijom

Stanje elektroopskrbe Sisačko-moslavačke županije ocjenjeno je nezadovoljavajućim.

U razdoblju 2003. – 2005. godine na području Sisačko-moslavačke županije napravljeni su sljedeći važniji radovi:

ELEKTROOPSKRBA		
HEP distribucijski radovi za razdoblje 2003.-2005. godine		
1.	Rekonstrukcija TS 35/10 kV 2x8 MVA Kutina, Lj.Posavskog bb u Kutini	Početak lipanj 2002. godina, završetak u travnju 2003. godine
2.	Izgradnja 20 kV dalekovoda TS Lipovljani-Nova Subocka-Gornja Posavina(Krapje,Puska,Trebež,Bukovica)	Početak izgradnje listopad 2003. godine, završetak u lipnju 2004. godine
3.	Izgradnja TS 10(20)/0,4 kV 2x1000 kVA i priključnog 20 kV kablenskog dalekovoda za Poslovnu zonu Mišička Popovača u Potoku	Izgradnja siječanj-travanj 2005. godina
4.	Zamjena energetskog transformatora u TS 35/10 kV 1x8 MVA Novska, Osječka bb, Novska	Tokom lipnja 2005. godine
5.	Izgradnja TS 10(20)/0, kV i priključnog 20 kV kablenskog dalekovoda za poslovnu zonu Kutina 1	Izgradnja ožujak-travanj 2005. godina
6.	Izgradnja radio-relejne veze Križ-Moslavačka gora-Psunj za potrebe daljinskog upravljanja elektromagnetskim objektima	Izgradnja siječanj-srpanj 2005.godina
7.	Izgradnja dvije TS 10(20)/0,4 kV 1x1000 kVA i priključnih 20 kV kablenskih dalekovoda za poslovno-stambenu zonu Popovača 1	Početak radova lipanj 2005, predviđeni dovršetak tokom 2006. godine
8.	Trafostanica »Siscia« 110 Kv	Izgradnja u tijeku

Detaljan prikaz elektroopskrbne mreže dati će općine i gradovi u svojim dokumentima prostornog uređenja i izvješćima o stanju u prostoru.

5.5. Opskrba plinom

Plinski distributivni sustav na području Sisačko-moslavačke u razvojnoj je fazi. Izgrađena je distributivna

plinska mreža u sjevernom dijelu županije na čijem području je plin kao najekonomičniji energent dostupan gotovo svim stanovnicima i gospodarskim subjektima. U tijeku je realizacija koncesijskog ugovora o izgradnji i uspostavi distribucije plina na području Grada Siska, te općina Martinska Ves, Lekenik i Sunja.

U razdoblju 2003. – 2005. godine na području Sisačko-moslavačke županije napravljeni su sljedeći važniji radovi:

PLINOOPSKRBA		
1.	Siska	Izgrađena srednje tlačna plinska mreža do gradskog centra Izgrađena niskotlačna plinska mreža u gradskom centru U pripremi plinifikacija ostalih dijelova Siska sukladno dinamici priključka
2.	Kutina	Plinska mreža-nove mreže i rekonstrukcija na cijelom području grada Kutine
3.	Novska	Izgradnja magistralnog plinovoda Novska-Borovac Ø 225 mm u dužini od 16,953 metara Plinovod Nova Subocka-Kozarice Ø 90 mm u dužini od 5 450 metara

Detaljan prikaz plinoopskrbne mreže dati će općine i gradovi u svojim dokumentima prostornog uređenja i izvješćima o stanju u prostoru.

U narednom razdoblju potrebno je poduzeti aktivnosti i mjere u cilju plinifikacije ostalog dijela Sisačko-moslavačke županije.

5.6. Zaštita od neplanske izgradnje

Prema evidenciji Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprave za inspekcijske poslove, Područni ured građevinske inspekcije u Sisa-

čko-moslavčke županije u promatranom izvještajnom razdoblju evidentirano je 276 pokrenutih upravnih postupaka glede povrede odredaba Zakona o izgradnji. Od ukupnog broja pokrenutih upravnih postupaka 153 postupka se odnosi na klasičan primjer bespravne izgradnje (bez lokacijske odnosno građevinske dozvole). U odnosu na predhodno izvještajno razdoblje evidentan je pad bespravno izgrađenih objekata od 10%.

Na temelju dostupnih podataka ocjenjuje se da je učinjen značajan pomak u razvoju svijesti graditelja o potrebi legalne izgradnje objekata i pribavljanje sve potrebne dokumentacije. Ovom padu broja bespravno izgrađenih objekata pored ostalog doprinijela je i izrada nove generacije prostornih planova uređenja

gradova i općina kroz koje je izvršena valorizacija građevinskih područja i stvaranje uvjeta za legalizaciju bespravno izgrađenih objekata na područjima beskonfliktnih situacija.

5.7. Dokumenti zaštite okoliša

Pokrivenost Županije dokumentima zaštite okoliša, izrađenih temeljem Zakona o zaštiti okoliša - NN 82/94 i 128/99, Zakona o zaštiti prirode – NN 70/05, Zakona o otpadu – NN 178/04 i 158/05 i Zakona o zaštiti zraka NN 178/04, prikazana je u slijedećoj tablici:

Grad/Općina	Izvješće o stanju okoliša (izrađeno)	Program zaštite okoliša (izrađen)	Program gospodarenja otpadom
Sisak	DA (2002.) (Službeni glasnik SMŽ 12/02)	DA (2003.) (Službeni glasnik SMŽ 6/03)	DA (2003.) (Sl. glasnik SMŽ 7/03)
Petrinja	NE	Nije usvojen	DA (Sl.gl.40/05)
Novska	NE	NE	NE
Glina	NE	NE	NE
Hrv. Kostajnica	DA (Sl. vjesnik Grada H.Kostajnice 09/98) (Sl. glasnik 18/02)	DA (Sl. glasnik 18/02)	NE
Kutina	Službene novine grada Kutine 6/03	Sl.novine grada Kutine 6/03	NE
Sunja	DA (Službeni vjesnik 10/99)	DA (Sl. vjesnik 10/99)	NE
Jasenovac	(1997.)	NE	NE
Popovača	(1997.)	NE	NE
Lipovljani	(1997.)	NE	NE
Lekenik	(1998.)	NE	NE
Martinska Ves	DA (Službeni vjesnik 29/05)	DA (Sl. vjesnik 29/05)	DA (Sl.vjednik 29/05)
D. Kukuruzari	NE	NE	NE
Hrv. Dubica	(1997)	NE	NE
Topusko	DA (Sl. vjesnik 22/02)	NE	NE
Gvozd	NE	NE	NE
Dvor	(1997.)	NE	NE
V. Ludina	DA (15.11.2005.)	DA (15.11.2005.)	DA (15.11.2005.)
Majur	NE	NE	NE

Od 19 jedinica lokalne samouprave:

- 6 imaju važeće Izvješće o stanju okoliša
- 6 imaju važeći Program zaštite okoliša
- 3 imaju izrađen i usvojen Program gospodarenja otpadom
- 3 imaju izrađene ostale dokumente zaštite okoliša – Plan intervencija u zaštiti okoliša i Godišnje izvješće o kakvoći zraka (grad Sisak).

Stanje okoliša u Sisačko-moslavčkoj županiji može se promatrati kroz stanje pojedinih dijelova okoliša. Stanje okoliša prati se kroz nekoliko sastavnica:

ZRAK; VODA; TLO; BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET; OSTALO.

5.7.1. Zrak

Kakvoća zraka na prostoru Sisačko-moslavčke županije se prati:

- u Sisku i Kutini temeljem državne mreže za praćenje kakvoće zraka,
- u Sisku temeljem područne mreže za praćenje kakvoće zraka,
- u Novskoj temeljem Programa zadovoljavanja javnih potreba u zaštiti zdravlja pučanstva.

Iz izmjerenih podataka vidljivo je da je zrak u Sisku i Kutini onečišćen određenim tvarima i to:

- u Sisku kratkotrajno dolazi do povećanja koncentracije sumpornog dioksida i sumporovodika (zrak I - II - III kategorije, ovisno o izmjerenim parametrima)
- u Kutini do povećanja koncentracije amonijaka (zrak I - II kategorije)
- prema Državnom izvješću o stanju okoliša može se zaključiti da je u Gradu Sisku povećana koncentracija H₂S, a u Kutini NO₂
- najveći pojedinačni izvori SO₂ su Termoelektrana i INA - Rafinerija nafte Sisak
- najveći pojedinačni izvor NO_x su Termoelektrana Sisak, Petrokemija Kutina, te INA - Rafinerija nafte Sisak
- U Gradu Novska nisu zabilježena onečišćenja zraka, dok za ostale gradove /općine u Županiji nema izmjerenih podataka.

Obzirom da ne postoje izmjereni podaci o kakvoći zraka za najveći dio Županije, Županijska skupština Sisačko – moslavačke županije donijela je 21.12. 2005. godine Odluku o određivanju lokacija postaja u lokalnoj mreži za praćenje kakvoće zraka. Ovom se Odlukom predviđa praćenje kakvoće zraka, pored postojećih lokacija, i u gradovima Petrinji i Hrvatskoj Kostajnici, te općini Lekenik.

Nakon dobivanja rezultata praćenja biti će moguće sa sigurnošću utvrditi kakvoću zraka šireg prostora Sisačko-moslavačke županije.

Po završetku projekta (izrada projektne dokumentacije je u tijeku) Hidrokreking i hidrodosulfurizacija plinskih ulja u INA Rafineriji Sisak, za što je izrađena

studija o zaštiti okoliša, smanjit će se emisija sumporovodika, odnosno sumpora u zrak u gradu Sisku.

5.7.2. Voda

Kvalitetu državnih voda (vodotoka) prate Hrvatske vode (temeljem Zakonu o vodama NN 107/95 i 150/05; Uredbe o opasnim tvarima u vodama - NN 78/98; Državnog plana za zaštitu voda - NN 8/99. i Uredbe o klasifikaciji voda - NN 77/98).

U Sisačko-moslavačkoj županiji kvaliteta voda, odnosno mjerenje određenih parametara se provodi na 21 mjestu.

Prate se pokazatelji kao što su:

- o A - fizikalno -kemijski: pH vrijednost, el. vodljivost,
- o B - režim kisika otopljeni kisik, zasićenost kisikom (%), KPK-Mg; BPK₅,
- o C- hranjive tvari : amonijak, nitriti, nitrati, ukupni dušik, ukupni fosfor
- o D- mikrobiološki: broj koliformnih bakterija, broj fekalnih koliforma, broj aerobnih bakterija
- o E - biološki: indeks saprobnosti.

Klasifikacijom voda određuje se vrsta voda koja odgovara uvjetima kakvoće voda u smislu njene opće ekološke funkcije, kao i uvjetima korištenja voda za određene namjene.

U periodu 2004. – 2005. godine izvršeno je mjerenje kakvoće vode na lokalnim površinskim vodama. Rezultati su slijedeći:

vodotoka	pokazatelj	ocjena vrste voda			
VGI Banovina					
Petrinjska		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-II	I-II	I	I
	B- režim kisika	I	I-II	I	I
	C - hranjive tvari	I-II	II-III	I-II	I-II
	D - mikrobiološki	I-III	I-III	I-III	II-III
Glinica		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-V	I-II (III-V)*	I	I-IV
	B- režim kisika	I	I	I	I
	C - hranjive tvari	I-II	II	I-II	I-II
	D - mikrobiološki	I-III	II	I-III	II-III
potok Utinja		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-III	I-II	I-II	I-II
	B- režim kisika	I	I	II,IV	I-IV
	C - hranjive tvari	I-II	I-III	I-IV	I-II
	D - mikrobiološki	II-IV	I-II	II-III	II-III
Perna		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-III	I-III	I-III	I-II
	B- režim kisika	I-III	I	I	I
	C - hranjive tvari	I-II	I	I	I
	D - mikrobiološki	II-III	I-II	I-III	I-III
Lekenički potok		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-II	I-II	I-II	I-II
	B- režim kisika	I-IV	I-III	I-II	I-IV
	C - hranjive tvari	II-V	II-IV	I-IV	II-IV
	D - mikrobiološki	I-IV	II-III	II-III	II-IV
VGI Subocka Strug					
kanal Veliki Strug		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal

	A -fizikalno kemijski	I-II	I-II	I	I
	B- režim kisika	I-IV	I-IV	III-IV	III
	C - hranjive tvari	II-V	I-IV	I-IV	I-V
	D - mikrobiološki	II-III	I-III	II-III	III-IV
potok Brestača		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I	I-II	I-II	I-II
	B- režim kisika	I-III	I	I-II	I-II
	C - hranjive tvari	II-IV	I-II	I-III	I-III
	D - mikrobiološki	I-II	II-III	I-II	II-III
Novljansko jezero		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I	I-II	I-II	I
	B- režim kisika	I-IV	I-III	I-II	II-III
	C - hranjive tvari	II-IV	I-II	I-II	I-II
	D - mikrobiološki	I-III	I	I-II	I-III
Jezero Pakra		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-II		I-III	I-II
	B- režim kisika	I-II		I-V	II-III
	C - hranjive tvari	I-III		I-III	I-III
	D - mikrobiološki	I		II-III	I-II
ribnjak Piljenice		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-II	I-II	I-II	I
	B- režim kisika	I-III	I	I-III	I
	C - hranjive tvari	II-V	I-II	I-III	I-III
	D - mikrobiološki	I-III	I-III	II-III	II-III
VGI Lonja Trebež					
potok Ludinica		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-II	I-III	I-II	I-II
	B- režim kisika	I-V	I-II	III-V	I-IV
	C - hranjive tvari	I-III	I-IV	I-III	I-III
	D - mikrobiološki	II-III	II-III	I-III	I-III
Potok Repušnica		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-II	I-II	I-II	I
	B- režim kisika	I-III	I-II	I-II	I-II
	C - hranjive tvari	I-III	II-III	I-II	I-III
	D - mikrobiološki	I-II	II-III	II-III	II-IV
Potok Gračenica		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I	I-II	I-II	I-II
	B- režim kisika	I-III	I-II	I-III	I-II
	C - hranjive tvari	I-III	II-III	II-V	I-IV
	D - mikrobiološki	I-II	II-III	II-IV	III-IV
Jezero Mikleuška		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-III	I-IV	I-III	I-III
	B- režim kisika	I-III	I-II	I-III	I-III
	C - hranjive tvari	I-II	I-III	I-III	I-II
	D - mikrobiološki	I-III	II	I-II	II
Jezero Bajer		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I	I	I	I-II
	B- režim kisika	I-II	I-IV	II-III	I-II
	C - hranjive tvari	I-III	I-II	I-III	I-III
	D - mikrobiološki	I-II	I	II	I-II
PP Lonjsko polje					
Česma		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-II	I-II	I-II	I-II
	B- režim kisika	I-II	I-III	II-IV	II-IV
	C - hranjive tvari	II-IV	II-V	II-IV	II-IV
	D - mikrobiološki	I-III	III	II-III	II-IV
mrtvaj Krapje Đol		IV kvartal	I kvartal	II kvartal	III kvartal
	A -fizikalno kemijski	I-II		I-II	I-II
	B- režim kisika	III-IV		III-V	I-II
	C - hranjive tvari	I-II		I-III	II-III

	D - mikrobiološki	II-III	I-II	III
retencija Lonjsko polje	mjerenja kakvoće vode se obavljaju jednom godišnje			
	A -fizikalno kemijski		I-II	
	B- režim kisika		I-IV	
	C - hranjive tvari		I-III	
	D - mikrobiološki		I	
retencija Mokro polje**				
	A -fizikalno kemijski			I
	B- režim kisika			I-V
	C - hranjive tvari			I-III
	D - mikrobiološki			I-II
Opeke**				
	A -fizikalno kemijski			I-II
	B- režim kisika			I-II
	C - hranjive tvari			III-IV
	D - mikrobiološki			II-IV

Rezultati mjerenja pokazatelja druge skupine gdje se mjere metali i organski spojevi su pokazali da je kakvoća voda u retencijama I kategorije tj. voda nije zagađena organskim spojevima, dok su mjerenja na rijeci Glinici pokazala IV-V vrstu voda (koncentracija metala je povišena)

Budući da su analize rađene samo četiri puta godišnje na lokalnim vodama, a u retencijama u Parku prirode Lonjsko polje samo jednom godišnje, te da se lokalne vode analiziraju prvi puta, nije moguće sa sigurnošću

utvrditi koje su stvarne vrste voda. Stoga se predlaže da se analiza kakvoće voda lokalnih vodotoka nastavi i da sa povećanim brojem uzorkovanja na godinu.

Za zaštitu lokalnih voda javno vodoprivredno poduzeće Hrvatske vode naručilo je izradu studije.

Tijekom školske 2004/2005. godine izvršena je analiza vode u školskim bunarima na području Sisačko-moslavačke županije. Rezultati su prikazani prema odredbama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće NN 46/94.

Š K O L A	I polugodište udovoljava	II polugodište udovoljava	Primjedba
Katoličko Selište-Ludina	da	ne	željezo, mangan, aerobne bakterije, koliform, enterokok
Goilo - Kutina	da	da	-
Mikleuška S . Kefelja Kutina	da	da	aerobne bakterije, koliform
Nova Subocka -Lipovljani	da	da	-
Kozarice - Lipovljani	da	ne	aerobne bakterije, koliform i enterokok
Piljenice - Lipovljani	da	ne	povišen sadržaj Pseudomonas aeruginosa
Svinjičko - Budaševo	ne	-	-
Žažina – Sisak-Sela	ne	ne	željezo, klor
Letovanić - Lekenik	ne	da	-
Stari Farkašić - Lekenik	ne	ne	povišen sadržaj aerobnih bakterija
Grabričina - Ludina	ne	da	-
Gornja Jelenska - Popovača	ne	ne	aerobne bakterije koliform i enterokok
Banova Jaruga	ne	ne	željezo, aerobne bakterije
Međurić – B. Jaruga	ne	ne	aerobne bakterije koliform i enterokok

Janja Lipa – B.Jaruga	ne	ne	aerobne bakterije koliform i enterokok, željezo
Jamarice – B. Jaruga	ne	ne	aerobne bakterije, koliform i enterokok
Zbjegovača-B, Jaruga	ne	ne	željezo, aerobne bakterije koliforma i enterokoka
Ilova - Kutina	ne	ne	željezo, mangan, bakterije
Stupovača - Kutina	ne	ne	aerobne bakterije koliforma i enterokoka
Kutinska Slatina	ne	ne	aerobne bakterije koliforma
Katolička Čaire - Kutina	ne	-	-
Stara Subocka - Lipovljani	ne	da	-
Kraljeva Velika - Lipovljani	ne	ne	previsok sadržaj fosfata
Rajčić	ne	ne	bakterije, koliform enterokok
Puska - Jasenovac	ne	ne	povišen broj aerobnih bakterija, koliforma i enterok
Brestača-Jasenovac	ne	-	-
Mala Groica-Petrinja	ne	ne	povećan broj aerobnih bakterija i željeza
I.G. Kovačić Gora - Petrinja	ne	ne	aerobne bakterije, koliform i enterokok

Od perioda završetka analiza do izrade Izvješća još se je nekoliko škola priključilo na vodovodnu mrežu, tako da je stanje povoljnije od Izvješća.

Za poboljšanje kakvoće voda u smislu mikrobioloških i bioloških parametara bit će potrebno izgraditi uređaje za obradu otpadnih voda općina/gradova. Prema Državnom planu za zaštitu voda do 2005. godine bila je obavezna izgradnja uređaja za objekte veće od 15 000 ekvivalent stanovnika (ES), kao i za objekte koji otpadne vode ispuštaju u »osjetljiva područja«, a veći su od 10 000 ES (kod nas u Lonjsko polje preko vodotoka), a prema kojemu su pojedine jedinice lokalne samouprave počele s aktivnostima (Kutina, Sisak, Jasenovac).

Potrebno je i što hitnije donijeti Operativni plan za provedbu mjera u slučaju izvanrednih zagađenja na lokalnim vodama.

5.7.3. Tlo

Rezultati ispitivanja kakvoće tla za Županiju ne postoje, već samo za Grad Sisak, koji je izvršio ispitivanja na dvadesetak mjesta (svake godine na šest do sedam novih lokacija), a prema Pravilniku o poljoprivrednom zemljištu.

Tijekom 2004. godine na zahtjev Županijskog zavoda za prostorno uređenje provedena su ispitivanja na metale i metaloide uz odlagališta komunalnog otpada

na osam lokacija i to u gradovima: Petrinji, Glini, Kutini i Hrvatskoj Kostajnici, te općinama: Dvor, Jasenovac, Topusko i Hrvatska Dubica. Rezultati ispitivanja samo jednog uzorka pokazali su povišenu količinu nikla uz odlagališta Ljeskara u Glini i Rosulje u Hrvatskoj Kostajnici, arsena uz odlagališta Vladić-jama u Hrvatskoj Dubici i kroma uz odlagalište Taborište u Petrinji, dok su na svim ostalim lokacijama ispitivani uzorci niže koncentracije od granične vrijednosti. Za vjerodostojnu ocjenu potrebno je provesti ispitivanja na više uzoraka, u više navrata i na istom mjestu.

Do onečišćenja tla je dolazilo i uslijed izlivanja i istjecanja štetnih tvari (u slučaju eko-nezgoda). Tako onečišćeno tlo je zabilježeno na nekoliko mjesta, no ista su odmah sanirana.

Posebno onečišćenje tla predstavljaju mine. Ukupna minirana površina u Sisačko-moslavačkoj županiji je 22 km², dok je površina za koju se sumnja da je minirana znatno veća i iznosi cca 223 km².

Najvažniji i najrasprostranjeniji onečišćivač tla je otpad, odložen na neodgovarajuća i neuređena odlagališta.

U sljedeće dvije tablice prikazan je raspored odlagališta koje koriste komunalna poduzeća gradova i općina, kao i njihove veličine, godišnje količine odloženog otpada, te broj divljih odlagališta (deponija) zabilježenih tijekom 2005. godine u Županiji.

Odlagališta koja koriste komunalna poduzeća:

Odlagalište	Lokacija	Korisnik	Površina /ha	Kapacitet/t	God. količina otpada /t
Goričica	Sisak	Sisak, Lekenik, Martinska Ves, Sunja	11	500000	13000-18000
Kurjakana	Novska	Novska, Lipovljani	3	200000	3600
Ljeskova	Glina	Glina	4	-	3400
Barutana	Jasenovac	Jasenovac	0.7	-	300
Kutina	Kutina	Kutina, Velika Ludina, Popovača	12	-	20000 m ³

Odlagalište	Lokacija	Korisnik	Površina /ha	Kapacitet/t	God. količina otpada /t
Taborište	Petrinja	Petrinja	2	150000	11000
Rosulje	Hrv. Kostajnica	Hrv. Kostajnica, Hrv. Dubica, Majur, D. Kukuruzari	10	-	480
Blatuša	Gvozd	Gvozd, Topusko	5	500000 m ³	3200
Vanići-Ćore	Dvor	Dvor	3	-	1200
Vladić-jama	Hrv. Dubica	Hrv. Dubica	0,5	-	20

Odvozom otpada je obuhvaćeno 244 naselja od ukupno 456 tj. 53,5 %, odnosno 166.051 stanovnik od 183.531 tj. 90,5 %.

Odlagališta uglavnom nisu uređena (osim Sisačkog), bez nadzora su, odlaganje otpada je stihijsko (nije planirano), otpad se uglavnom ne pokriva, nema ograda niti čuvarske službe, nema odvodnje oborinskih, odvodnje i obrade odcjeditih voda i nema otplinjavanja.

Divlja odlagališta

Grad/Općina	Broj deponija	Čišćenje	Sredstva osigurava	Poduzeća koja čiste	Sredstva Ministarstva	Posljedica Dom. rata
Glina	16	u tijeku	Grad Glina	Komunalac Glina	ne	da
Kutina	26	djelomično	Grad Kutina	UNIJA_ZAMA d.o.o.		ne
Hrv. Kostajnica	2				potrebna	da
Novska	13	ne, planirano	Grad Novska		potrebna	djelomično
Petrinja	nepoznato	ne				da
Sisak	16	da	Grad Sisak	EUROMETALS d.o.o., Gospodarenje otpadom Sisak	potrebna	ne
D. Kukuruzari	13	da	Općina D. Kukuruzari		potrebna	da
Dvor	10	ne				da
Gvozd	2	da	Općina Gvozd	Komunalac Topusko		da
Hrv. Dubica	2	da	Općina Hrv. Dubica	Komunalac Hrv. Dubica d.o.o.		da
Jasenovac	nekoliko	ne			ne	da
Lekenik	49	ne			tražena pomoć	djelomično
Lipovljani	2	ne				ne
Majur	4	ne				da
Martinska Ves	14	ne				ne
Popovača	7	da	Općina Popovača	Moslavina d.o.o.		ne
Sunja	12	da	Općina Sunja	Pogon komunalne djelatnosti Općine Sunja		da
Topusko	2	ne	Općina Topusko	Komunalac Topusko	ne	da
Velika Ludina	0					ne

Industrijski otpad nastaje u procesu proizvodnje različitih industrija i on može biti (ovisno o svojstvima) opasni i neopasni.

U Županiji postoji jedno odlagalište neopasnog tehnološkog otpada, i to je odlagalište (deponija) fosfogipsa koje koristi i održava Petrokemija Kutina. Ovo odlagalište ima dozvolu za rad. Na njega se dnevno odloži oko 1000 tona fosfogipsa, no količina odloženog otpada ovisi o procesu proizvodnje Petrokemije Kutina.

Ukupna količina neopasnog tehnološkog otpada u Županiji je za 2004. godinu bila 387.767 tona.

Najviše ovog otpada nastaje u kemijskoj i petrokemijskoj industriji.

Po gradovima/općinama količina tehnološkog otpada (neopasnog) je slijedeća:

- Kutina	330.652 t
- Sisak	53.482 t
- Petrinja	53 t

- Popovača 757 t
 - Novska 1.966 t
 - Lipovljani 800 t
 - Glina 35 t
 - ostale općine/gradovi imaju ispod 10 t/god neopasnog tehnološkog otpada.

Prema prijavljenim podacima u 2004. godini u Županiji je nastalo 492 tone opasnog industrijskog otpada, dok je 2003. godine bilo prijavljeno 8.081 tona. Najviše, 289 tona, proizveo je Herbos Sisak.

Tijekom 2004. godine u Županiji je obrađeno 2.444 tone opasnog otpada i to u:

- Herbosu Sisak 308 t
 - Termoelektrani Sisak 526 t
 - MC čišćenju Sisak 616 t
 - Croscu Gračenici 236 t
 - INI Stružec 758 t

Najveći dio ovog otpada su muljevi iz spremnika, otpadna ulja, stari lijekovi i otpad od proizvodnje organskih pesticida.

Za sanaciju divljih odlagališta i uređenje službenih odlagališta komunalnog i drugog otpada uključila se Država putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Ukupna ulaganja Fonda u županiju su slijedeća:

Program	Procijenjen iznos ukupne investicije	Udjel Fonda %	Sredstva Fonda	Isplaćena sredstva Fonda
Sanacija službenih odlagališta	120.399.134,00	72	86.526.063,80	5.125.892,80
Sanacija divljih odlagališta	2.211.030,00	63	1.415.621,00	190.000,00
Zbrinjavanje opasnog otpada			16.000.000,00	
Nabava kanti i kontejnera	407.422,66	77	313.371,76	313.371,76
UKUPNO:	123.017.586,66	84,75	104.255.056,56	5.629.264,56

5.7.4. KEO-katastar emisija u okoliš

Na osnovu članka 40. Zakona o zaštiti okoliša (NN 82/94 i 128/99) i Pravilnika o katastru emisija u okoliš (Narodne novine br. 36/96) Sisačko-moslavačka županija uspostavila je Katastar još 1999. godine.

Prema dostavljenim podacima za 2004. godinu ukupna emisija u zrak iz najvećih pojedinačnih izvora bila je slijedeća:

grad/općina	iz proces. teh.	iz ind. postro.	iz termoelekt.	od grijanja	UKUPNO:
Sisak	361 560,900	90 977,596	3 017,580	306 807,840	762 363,910
Kutina	2 077,725	16 255,300		3 997,225	22 330,250
Hrv Kostajnica				210,051	210,051
Petrinja	32,661			4 594,579	4 627,240
Novska	6 977,332			397,723	7 375,055
Dvor				221,960	221,960
Glina				2 205,519	2 205,519
Popovača	6 949,272			2 151,455	9 100,727
Sunja				157,466	157,466
Velika Ludina				2 323,308	2 323,308
Hrv. Dubica				19,674	19,674
Lekenik				163,745	163,745
Lipovljani				5 361,288	5 361,288
Gvozd				6,555	6,555
Topusko:	7 810,620			23,400	7 834,020
UKUPNO:	385 458,970	253 230,580	3 017,580	328 641,720	970 348,850

pojedinačni izvor emisije	grad/općina	ukupno prijavljene emisije u zrak - t
INA Rafinerija nafte (iz procesa)	Sisak	360 683,840
Ciglana Blatuša	Topusko	7 810,620
Petrokemija tvornica gnojiva (industrijska post.)	Kutina	132 067,100
Petrokemija –tvornica čađe (ing. postrojenje)	Kutina	30 184,510
Rafineriju nafte (ind. postrojenje)	Sisak	90 271,440
Rafinerija nafte –energana –grijanje	Sisak	297 120,160
Termoelektrana	Sisak	3 017,580
INA Lipovljani	Lipovljani	5 361,288

Iz usporedbe prijavljenih podataka u odnosu na 2003. godinu proizlazi da je emisija tvari u zrak manja za 45 %, što se može objasniti najvjerojatnije neprijavlivanjem točnih podataka. Bez obzira na to i nadalje ostaje zaključak da najveće emisije u zrak imaju gradovi Sisak i Kutina, a da su najveći pojedinačni izvori INA Rafinerija nafte Sisak i Petrokemija Kutina.

5.7.5. Zaštićena prirodna baština

Na prostoru Sisačko-moslavačke županije zaštićene prirodne vrijednosti, upisane u Upisnik koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja - Odjel za zaštićena područja, su sljedeće:

- park prirode Lonjsko polje (reg.br. 821)
- park šume - Kotar-Stari gaj (reg. br. 702)
  - Brdo Djed
- posebni rezervati (ornitološki)
  - Krapje Đol (reg.br.120)
  - Rakita (reg.br.791)
  - Dol Dražiblato (reg.br. 792)
- posebni rezervat (botanički)
  - Cret Đon močvara (reg.br. 169)
- spomenik parkovne arhitekture
  - Strossmayerovo šetalište u Petrinji (reg.br. 578)
- spomenik prirode
  - hrast lužnjak u Sisku
- u postupku proglašenja značajnog krajobraza
  - Odransko polje
- u planu je proglašenje regionalno parka
  - Moslavačke gore i
  - dolina rijeke Une
- Dana 21.12.2005. godine Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije je donijela odluku o osnivanju javne ustanove za upravljenje zaštićenim prirodnim vrijednostima, osim parka prirode Lonjsko polje.

5.7.6. EKO-nezgode

Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja od 1998. godine stalno prati nezgode koje su za posljedicu imale istjecanje opasnih tvari u okoliš.

Tijekom 2004. godine u Sisačko-moslavačkoj županiji je zabilježeno četrnaest eko-nezgode; a tijekom 2005. godine šest eko-nezgoda.

O eko-nezgodama od 2003. godine brine Županijski eko-stožer.

Tijekom 2004. godine, Županijski eko-stožer je djelovao četiri puta donosivši odluke o primjeni Plana intervencija u zaštiti okoliša, a u 2005. godini jednom. U ostalim slučajevima primjenjeni su operativni planovi počinatelja, ili je javnost bila samo obavještena o eko-nezgodu, a intervencije nije bila potrebna.

Detaljnije informacije nalaze se u Izvješću o stanju okoliša.

5.7.7. Studije utjecaja na okoliš za nove zahvate u prostoru

Tijekom perioda 2004.-2005. godina na prostoru Sisačko-moslavačke županije izrađeno je nekoliko studija utjecaja na okoliš i to:

- Veliki projekti hidrokreking i HDS plinskih ulja u INA Rafinerija nafte Sisak
  - Revitalizacija i modernizacija »Malih projekata« u INA Rafinerija nafte Sisak
  - Prestanak eksploatacije u naftnom polju Goilo u Sisačko-moslavačkoj županiji
  - Uklanjanje postojećih građevina na lokaciji INA Rafinerija nafte Sisak – lokacija sjever – ciljani sadržaj
  - Sanacija postojećeg odlagališta komunalnog otpada u Kutini-na reviziji
  - Sanacija i zatvaranje odlagališta otpada »Taborište« u Petrinji-na reviziji
  - Eksploatacijsko polje ciglarske gline »Donja Čemernica-Gajevi«-Topusko
  - Eksploatacija plina u eksploatacijskom polju Vrbak u Sisačko-moslavačkoj županiji
  - Uklanjanje pogona visokih peći u Željezari Sisak-ciljani sadržaj, ...dok su zaprimljeni, ali zbog nepostojanja plana, nisu pokrenuti:
  - Eksploatacijsko polje »Brkovec«
  - Glinokop u Žažini i
  - Sanacija odlagališta »Blatuša« u Topuskom
- Navedene studije izrađene su temeljem Pravilnika o procjeni utjecaja na okoliš (»Narodne novine« broj 59/00). Ocjene Studija provode komisije koje imenuje Vlada RH ili Županijsko poglavarstvo (kada je obveza izrade Studije propisana Prostornim planom SMŽ).

6. UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU

6.1. Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja

- Odredbama zakona o zaštiti prirode, Strategijom i Programom mjera prostornog uređenja Republike Hrvatske propisana je obveza izrade prostornih planova za nacionalne parkove i parkove prirode.

Izrada **prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje** temeljem Odluke Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva povjerena je Županijskom zavodu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije.

Tijekom proteklog vremena izrađen je prijedlog prostornog plana Parka prirode Lonjskog polja. Sukladno Uredbi o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova provedena je javna rasprava, izrađeno izvješće s javne rasprave u kojem su obađene sve pristigle primjedbe na prijedlog plana. Plan sa završnim izvješćem dostavljen je nositelju izrade plana (Ministarstvo), te se nakon očitovanja nositelja izrade plana očekuje nastavak aktivnosti na završetku plana.

- Sisačko-moslavačka županija bogata je područjima netaknute prirode što ustvari predstavlja prirodni resurs koji treba svrhovito zaštititi i promovirati njihove vrijednosti u korist gospodarskog razvoja (zdravstveni, sportski, rekreativni, poučni turizam,...). Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije utvrđena je potreba izrade **prostornih planova područja posebnih obilježja** zaštićenih krajobraza doline rijeke Kupe i Une, te područje Moslavačke gore.

Valorizacijom prirodne baštine, te osnivanjem javne ustanove za upravljenje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije stvaraju se pretpostavke za izradu prostorno planske dokumentacije (planovi) područja posebnih obilježja i to područja Moslavačke gore, Odranskog polja i Sunjskog polja.

Ovim prostornim planovima izvršiti će se integralni pristup planiranju i usuglašavanju korisnika zaštićenih prirodnih vrijednosti s ciljem dostizanja odgovarajućeg stupnja ravnoteže područja s naglaskom na zaštitu prostora, na načelu održivog razvoja.

- Obzirom da do kraja 2005. godine nisu sve jedinice lokalne samouprave izradile i donijele **novе prostorne planove uređenja svog po-**

dručja, potrebno je nastaviti izradu ovih planova i u narednom izvještajnom razdoblju što će se utvrdi Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru županije i jedinica lokalne samouprave (Dvor, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani i Martinska Ves)

- Urbanistički planovi

Tabela:

Prikaz izrađenih i planiranih Urbanističkih planova uređenja (UPU) u Prostornom planu sisačko-moslavačke županije, Prostornim planovima uređenja gradova, Prostornim planovima uređenja općina, Generalnim urbanističkim planovima i Programima mjera za unapređenje stanja u prostoru gradova i općina u Sisačko-moslavačkoj županiji:

PROSTORNE JEDINICE U SMŽ	Planirani UPU-i u PPUG, PPUO, GUP I Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru	Izrađeni UPU –i od 2000. do 2006.
GRADOVI		
GLINA	-	UPU grada Gline (2003.)
HRVATSKA KOSTAJNICA	UPU grada Hrvatska Kostajnica	
KUTINA	UPU naselja Repušnica UPU naselja Husain UPU naselja Banova Jaruga	
NOVSKA	UPU naselja Novska	
PETRINJA	UPU naselja Mošćenica UPU poslovne zone Bačuga	
SISAK	UPU naselja »Brzaj« UPU »Caprag-Barutana« UPU »Ciglana« u ulici I. Fistrovića UPU »Elektra-sjever« UPU »Obala Ruđera Boškovića« UPU »Petrijnska ulica-istok« UPU Poslovna zona »Savska ulica-Galdovo« UPU »Refinerija nafte Sisak-sjever« UPU »Stari grad Sisak« UPU centra »Centar II« UPU »Vrbina« UPU »Selci« UPU »Pogorelec« UPU Gospodarske zone »Sisak-jug« UPU Poslovna zona »Caprag« UPU »Kanak« UPU »Zgmajne –sjever« UPU »Galdovo-sjeverozapad« UPU »Galdovo – sjeveroistok« UPU »Galdovo-istok« UPU »Strossmayerova ulica-zapad« UPU »Valjaonička ulica« UPU »Kopa« UPU naselja Budaševo UPU naselja Crnac UPU naselja Čigoč UPU naselja Stara Drenčina UPU naselja Gušće UPU naselja Hrastelnica UPU naselja Kratečko UPU naselja Lonja UPU naselja Mužilovčica UPU naselja Novo Pračno UPU naselja Novo Selo UPU naselja Odra UPU naselja Staro Pračno UPU naselja Šuvoj UPU naselja Žabno UPU »Luka Crnac« UPU Proizvodno-poslovna zona »Grušnice« UPU Proizvodno-poslovna zona »Sjenokoše« UPU Proizvodno-poslovna zona »Rakitovec2« UPU Proizvodno-poslovna zona »Novo Pračno« UPU Proizvodno-poslovna zona »Crnac«	UPU centra grada Siska (2004.) UPU naselja Topolovac (2005.) UPU »Galdovo Kaptolsko« (2005.)

PROSTORNE JEDINICE U SMŽ	Planirani UPU-i u PPUG, PPUO, GUP I Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru	Izrađeni UPU –i od 2000. do 2006.
OPĆINE		
DONJI KUKURUZARI	UPU naselja Donji Kukuruzari	
DVOR	UPU naselja Dvor	
GVOZD	UPU naselja Gvozd	
HRVATSKA DUBICA	UPU naselja Hrvatska Dubica	
JASENOVAC	UPU naselja Jasenovac	
LEKENIK	UPU naselja Lekenik	
LIPOVLJANI	UPU naselja Lipovljani	
MAJUR	UPU naselja Majur	
MARTINSKA VES	UPU naselja Martinska Ves	
POPOVAČA	UPU naselja Popovača UPU naselja Voloder UPU naselja Gračenica UPU naselja Osekovo UPU naselja Stružec	
SUNJA	UPU naselja Sunja	
TOPUSKO	UPU naselja Topusko	
VELIKA LUDINA	-	

6.2. Potreba izrade izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja

- Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije je temeljni dokument Županije donešen 2001. godine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 04/01).

Praćenjem stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije ukazala se potreba za provjerom i preispitivanjem nekih planskih postavki prostornog plana (valorizacija prirodne baštine, valorizacija prometne infrastrukture, razvitak gospodarstva, gospodarenje otpadom,...), te se ukazuje potreba da se u narednom izvještajnom razdoblju **pride izmjenama i dopunama prostornog plana Sisačko-moslavačke županije**.

- Kako se i u narednom razdoblju, a do donošenja novih prostornih planova uređenja gradova i općina, može ukazati potreba za urgentnim rješavanjem aktualnih problema prostornog uređenja, potrebno je predvidjeti mogućnost izrade izmjena i dopuna prostornih planova bivših općina (gradovi Sisak i Novska, Općina Dvor).

Sukladno Odredbama zakona o prostornom uređenju, **izmjene i dopune prostornih planova bivših općina** donosi Skupština Sisačko-moslavačke županije.

6.3. Potreba izrade i pribavljanja podataka i drugih dokumenata potrebnih za izradu dokumenata prostornog uređenja i unapređenje stanja u prostoru

Na temelju praćenja i ocjene stanja u prostoru, a u cilju unapređenja stanja u prostoru Županije potrebno

je u naredom razdoblju pribaviti i izraditi slijedeću dokumentaciju:

- Sisačko-moslavačka županija, zajedno s jedinicama lokalne samouprave svog teritorijalnog obuhvata, supotpisnik i sufinancijer je izrade novih digitalnih topografskih karata županije u mjerilu 1:25 000. U proteklom izvještajnom razdoblju izrada karata je završena i županiji su u kartografskom obliku dostavljene na uporabu. Obzirom na suvremeni digitalni način izrade ovih topografskih karata, i bezbroj mogućnosti koje pružaju u okviru izrade dokumenata prostornog uređenja i praćenja stanja u prostoru, ocjenjuje se svrsishodno poduzimanje aktivnosti **na prikupljanju kvalitetnih kartografskih podloga** županije (na magnetnom mediju, ortofota podloga, hardware, software) potrebnih za obradu podataka, kao i **izobrazba kadrova za korištenje novih tehnologija** u GIS-u i obradi digitalnih topografskih karata.
- Prostor Sisačko-moslavačke županije izložen je mogućim tektonskim poremećajima od VI.-VIII. stupnja MCC skale. Određeni stupanj intenziteta potresne skale u naravi je ograničavajući čimbenik u načinu korištenja zemljišta, naročito za izgradnju zahtjevnih građevina (mostovi, visoke građevine, proizvodne hale većih dimenzija, tornjevi,...), te je u narednom razdoblju potredno pribaviti **seizmo-tektonsku kartu Sisačko-moslavačke županije** u mjerilu 1:100000. Ovom seizmološkom podlogom županije s mjerama i smjericama za projektiranje dobiti će se relevantna podloga za izradu dokumenata prostornog uređenja, a koja će koristiti županiji i jedinicama lokalne samouprave.
- Odredbama zakona o vodama (»Narodne novine«, broj 107/95 i 150/05) propisana je izrada **županijskih planova za zaštitu lokalnih voda**

- koje donosi Županijska skupština na prijedlog Hrvatskih voda. Osnova za donošenje ovog plana je Studija zaštite voda Sisačko-moslavačke županije koja je u tijeku izrade, a predstavljati će koncepcijsku osnovu za sustavno provođenje zaštite voda na području Sisačko-moslavačke županije.
- Sisačko-moslavačka županija temeljem Odredbi zakona o otpadu (»Narodne novine«, broj 178/04 i 158/05) donijela je Plan gospodarenja otpadom. Županijskim planom gospodarenja otpadom analiziran je sustav zbrinjavanja otpada na području Županije, propisane su mjere i smjernice za izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada, mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, plan gradnje građevina namjenjenih skladištenju, obradi ili odlaganju otpada, rokove za izvršenje utvrđenih mjera te ostale podatke bitne za gospodarenje otpadom prema najboljim dostupnim tehnologijama. U nastavku aktivnosti na realizaciji plana gospodarenja otpadom, a u cilju osnivanja županijskog (regionalnog) centra za gospodarenje otpadom potrebno je **izvršiti istražne radove na planiranim potencijalnim lokacijama, provesti postupak izbora najpovoljnije lokacije i uspostaviti ŽCGO** na referentnoj lokaciji (stručne podloge, izrada projektne dokumentacije, izgradnja i stavljanje u funkciju)
  - Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 04/01), a u cilju promicanja i zaštite prirodnih vrijednosti županije predviđena je **izrada prostornih planova područja posebnih obilježja** i to dolina rijeka Kupe i Une, te područja Zrinske gore.

Osnivanjem županijske javne ustanove za zaštitu i skrb prirodnih vrijednosti županija, i valorizacijom prirodne baštine, ocijenjuje se da je potrebno izraditi prostorne planove za područja posebnih obilježja Moslavačke gore, Odranskog polja i Sunjskog polja.

Ovim planovima stvoriti će se prostorno planske pretpostavke za zaštitu prirodne baštine, ekosustava, učinkovito korištenje i gospodarenje ovim prostorima na principima održivog razvoja.
  - Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (»Narodne novine, broj 55/02) utvrđene su obveze **izrade elaborata zaštitnih zona izvorišta pitke vode**. Oduku o zonama izvorišta donosi predstavničko tijelo jedinice lokane odnosno regionalne samouprave. Ocijenjuje se potrebnim u narednom razdoblju koordinirati izradu odluka o zaštitnim zonama izvorišta, te ih po donošenju ugraditi u prostorno plansku dokumentaciju.
  - Prometna studija Sisačko-moslavačke županije izrađena je 1999. godine (Izradio: Institut građevinarstva Hrvatske, Zagreb). Ovom Studijom utvrđeni su osnovni prometni koridori (cestovni, željeznički i riječni) temeljem postojećeg stanja i Strategije prometnog razvitka Republike Hrvatske. Postavke prometne studije ugrađene su u prostorni plan Sisačko-moslavačke županije.

Obzirom na protek vremena od izrade Studije i nova saznanja o razvoju prometne infrastrukture, potrebno je izvršiti **valorizaciju prometnih koridora** (ceste, željeznice i rijeke) kao podlogu izmjena i dopuna prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.
  - Naselja i gospodarski subjekti sjevernog dijela Sisačko-moslavačke županije imaju izgrađeni plinski distributivni sustav i omogućeno im je korištenje najekonomičnijeg i po okoliš najčišćeg energenta-plina. Na području nekadašnje općine Sisak (Grad Sisak i općine Lekenik, Martinska Ves i Sunja) u tijeku je koncesijska izgradnja distributivnog plinskog sustava.

Republika Hrvatska ulaže znatne napore i sredstva da se distributivni sustavi izgrade na cijelom području države. Cilj županije je takođe istovjetni, odnosno, da se omogući svakom domaćinstvu i gospodarskom subjektu korištenje plina, te će u tom smislu biti u narednom razdoblju potrebno izvršiti valorizaciju i nadogradnju Studije energetskog razvitka Sisačko-moslavačke županije (Energetski institut Hrvoje Požar, Zagreb 1999.). Ovom **valorizacijom i nadogradnjom studije energetskog razvitka** trebali bi se stvoriti prostorno planske i tehničke pretpostavke za bržu plinifikaciju cijelog područja županije.
  - Prema dosadašnjim saznanjima podzemlje područja Sisačko-moslavačke županije obiluje ležištima podzemnih geotermalnih voda. Ocijenjuje se da je nezadovoljavajuća iskoristivost ovog prirodnog resursa (lječilište Topusko, jedno lječilište Sisak-prestalo sa radom) i pored već izvršenih istražnih radova gdje ustanovljena prisutnost geotermalnih voda (centar grada Sisak, Žabno, Topusko, Bok Palanječki,...). U narednom razdoblju potrebno je izraditi **Elaborat (Studiju) iskoristivosti geotermalnih voda** (zdravstveni turizam, sport i rekreacija, poljoprivreda-plastinici, energetski mediji, pitka ljekovita voda,...) kojom bi se potaknula razvojna komponenta ovog prirodnog resursa za dobrobit cijele Županije.
  - Praćanjem stanja u prostoru došlo se do spoznaje da su velike poljoprivredne površine Sisačko-moslavačke županije (pod dugogodišnjim nasadima, ratarskim i povrtlarskim kulturama) osjetljive na posljedice elementarnih nepogoda (suša, kiše, poplave, tuča,...)

U posljednje vrijeme (razvitak poljoprivrede) osjeća se potreba u osiguranju dostatnih količina vode za potrebe navodnjavanja kultiviranih površina, te se u narednom razdoblju predlaže izraditi **županijski plan navodnjavanja** kroz koji će se odrediti mjere i smjernice za izgradnju sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina.

- Veliki dijelovi prostora Sisačko-moslavačke županije spadaju u kategoriju brdskih i pograničnih područja, a zbog izrazitih depopulacijskih kretanja i nedostatka razvoja u ruralna područja. Kako je prostor najvredniji resurs naše županije, a prostor bez ljudi je neiskorišten prirodni resurs i s geopolitičkog stajališta nesiguran prostor (naročito pogranični), cilj županije je ravnomjerni razvitak na cijelom svom području te se ocijenuje potreba izrade **studije za revitalizaciju i gospodarski razvitak pograničnih i ruralnih područja**.
- Donošenjem prostornih planova uređenja gradova i općina stvaraju se prostorno planske pretpostavke za razvitak gospodarstva kroz planiranje namjene prostora za takozvane gospodarske (poduzetničke) zone koje će uz ostale poticajne mjere države, županije i jedinica lokalne samouprave potaknuti brži gospodarski razvitak. U cilju sagledavanja razvojnih mogućnosti županije putem gospodarskih zona potrebno je izraditi **županijski plan gospodarskih zona** koji će na jednom mjestu objediniti sve relevantne podatke (lokacije, namjene, površine, izgrađenost infrastrukturom,...)
- Praćenjem stanja i pojava u prostoru uočena je problematika u području korištenja mineralnih sirovina na području županije (šljunak, voda, kamen,...). U svrhu uvođenja reda u ovo područje ocijenuje se potrebnim **izraditi studiju društveno-gospodarskog značaja, i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina**, na temelju postojećih spoznaja o rasprostranjenosti i količinama mineralnih sirovina, te eventualno potrebnim istražnim radovima.
- Za potrebe izrade prostornih planova uređenja Županije, gradova i općina, Ministarstvo kulture je izradilo takozvane konzervatorske podloge kao sastavne dijelove prostornih planova, kroz koje su valorizirane kulturne, prirodne, povijesne i graditeljske vrijednosti nekog područja. U narednom razdoblju biti će potrebno sve ove podatke objediniti na jednom mjestu kroz izradu **kataloga kulturnih dobara Sisačko-moslavačke županije**.

6.4. Uređenje zemljišta

Izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju, od srpnja 2004. godine, propisano je da

Programi mjera za unapređenje stanja u prostoru utvrđuju potrebu uređenja zemljišta, razinu uređenja zemljišta, izvore financiranja, kao i rok uređenja zemljišta za planiranu namjenu.

- Temeljem odredbi Zakona o otpadu propisana je obveza županijama da u okviru sustavnog gospodarenja otpadom **uspostave takozvani županijski centar za gospodarenje otpadom**. Za potrebe uspostave ovog centra, izvršiti će se određene radnje i aktivnosti (izmjena i dopuna postojećih prostornih planova, izrada stručnih podloga, istražni radovi, izbor lokacije, izrada projektne dokumentacije, rješavanje imovinsko pravnih odnosa, izgradnja,...) koje su određene točkama ovog izvješća i Programa mjera.

7. Zaključak

Na kraju ovog Izvješća, a na temelju analize provođenja dokumenata prostornog uređenja i ostalih mjera i aktivnosti za unapređenje stanja u prostoru županije, možemo zaključiti da je u predhodnom razdoblju učinjen veliki iskorak od jedinica lokalne samouprave do županije na učinkovitom gospodarenju i zaštiti prostora.

Pokrenut je niz projekata iz područja gospodarstva, poljoprivrede, turizma, prostornog uređenja, zaštite okoliša, prometne, društvene infrastrukture i drugih.

Jedan dio projekata je završen u izvještajnom razdoblju i polučuje odgovarajuće rezultate, dok se nedovršeni projekti nastavljaju u narednom razdoblju.

Na temelju ovog Izvješća izraditi će se Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije za sljedeće četverogodišnje razdoblje, kojim će se utvrditi mjere i aktivnosti za daljnje unapređenje stanja u prostoru.

23.

PROGRAM MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU

I. OPĆE ODREDBE

II. TEMELJENA ODREĐENJA PROGRAMA

III. POTREBA IZRADE NOVIH DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

1. Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja

1.1. Prostorni plan područja posebnih obilježja

1.2. Prostorni planovi uređenja gradova / općina

2. Potrebe izrade izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja
- 2.1. Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko – moslavačke županije
- 2.2. Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina
- 2.3. Ostali prostorni planovi

IV. IZRADA I PRIBAVLJANJE PODATAKA I STRUČNIH PODLOGA ZA IZRADU DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

V. OSTALE MJERE OD ZNAČAJA ZA IZRADU I DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I UNAPREĐENJA STANJA U PROSTORU

VI. SADRŽAJ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

VII. DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

VIII. UREĐENJE ZEMLJIŠTA

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Na temelju članka 11. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 30/94, 68/98, 35/99, 61/00, 32/02 i 100/04) i članka 25. Statuta Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 10/01 i 4/03), Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na 5. sjednici održanoj 24. veljače 2006. godine, donijela je

PROGRAM MJERA

za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2006.–2010. godine

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Na temelju raščlambe provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, ocjene učinkovitosti provedenih mjera na svrhovito gospodarenje prostorom i zaštitu njegovih prirodnih i stvorenih vrijednosti, te zaštitu okoliša, koja je data u Izvješću o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2003.-2005. godine (nastavno u tekstu: Izvješće), Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru za razdoblje 2006.-2010. godine (nastavno u tekstu: Program mjera), utvrđuje se potreba izrade

novih, odnosno izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja, potrebe izrade i pribavljanja podataka, stručnih podloga, kartografskih podloga ili drugih dokumenata potrebnih za izradu dokumenata prostornog uređenja, kao i druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata.

Programom mjera utvrđuje se potreba uređenja zemljišta, razina uređenja zemljišta, izvori za financiranje njegovog uređenja, te rok u kojem je određeno zemljište potrebno urediti za planiranu namjenu.

Članak 2.

Program mjera donosi se za razdoblje veljača 2006.- veljača 2010. godine.

II. TEMELJNA ODREĐENJA PROGRAMA MJERA

Članak 3.

Za područje Županije do sada su donesena četiri Programa mjera i to:

- prvi Program mjera izrađen 1996. godine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 15/96) za dvogodišnje razdoblje 1996.-1998. godine
- drugi Program mjera izrađen 1999. godine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 1/99) za dvogodišnje razdoblje 1999. - 2001. godina
- treći Program mjera izrađen 2001. godine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 2/01) za dvogodišnje razdoblje 2001. - 2003. godina
- četvrti Program mjera izrađen 2003. godine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 15/03) za dvogodišnje razdoblje 2003. - 2005. godina

Programi mjera su sadržavali osim propisanog sadržaja i mjere dugoročnog značaja za Županiju, koje se prenose i u ovaj Program mjera.

Članak 4.

Sisačko - moslavačka županija ovim Programom mjera osigurava provođenje politike prostornog uređenja temeljene na zakonskim načelima a sukladno Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske, Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije i Izvješću o stanju u prostoru na području Sisačko-moslavačke županije.

Učinkovitost prostornog uređenja osigurati će se donošenjem potrebnih dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata utvrđenih zakonom.

Dokumentima prostornog uređenja utvrditi će se svrhovita organizacija, korištenje i namjena površina, kao i mjere i smjernice za uređenje i zaštitu prostora na području Sisačko-moslavačke županije.

Članak 5.

Radi osiguranja učinkovitije izrade i praćenja dokumenata prostornog uređenja na području Županije, Županijski zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo treba nastaviti s uspostavom informacijskog sustava baze podataka o dokumentima prostornog uređenja, dokumentima praćenja stanja u prostoru, zaštićenim prirodnim vrijednostima i lokalitetima, te ostalim podacima relevantnim za prostorno uređenje na području Županije.

III. POTREBA IZRADE NOVIH DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 6.

1. Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja

1.1. Prostorni planovi područja posebnih obilježja

1.1.1. Park prirode Lonjsko polje

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je svojom odlukom, izradu prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje povjerilo Županijskom zavodu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije (nastavno u tekstu: Zavod). Sukladno ugovornim obvezama Zavod je izradio prijedlog prostornog plana, proveo proceduru javne rasprave na prijedlog Plana, izradio Izvješće s javne rasprave u kojem su obrađene primjedbe, prijedlozi i mišljenja pristigla tijekom javne rasprave na prijedlog Plana. Prijedlog Plana s obrađenim Izvješćem o javnoj raspravi nalazi se u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Po očitovanju Ministarstva kao nositelja izrade Plana nastaviti će se radovi na izradi konačnog prijedloga Plana, te upućivanje Vladi i Saboru Republike Hrvatske na konačno donošenje.

1.1.2. Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije utvrđena je potreba izrade prostornih planova područja posebnih obilježja:

- značajnog krajobraza doline rijeke Kupe i Mokričkog Luga
- značajnog krajobraza Zrinske gore i doline rijeke Une

1.1.3. Valorizacijom prirodne baštine, te osnivanjem Javne ustanove za upravljane zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije, stvaraju se pretpostavke za izradu prostorno planske dokumentacije (planovi) područja posebnih obilježja i to:

- područje Moslavačke gore
- područje Odranskog polja
- područje Sunjskog polja

1.2. Prostorni planovi uređenja gradova / općina

Sukladno zakonskim propisima gradovi i općine dužni su donijeti prostorne planove uređenja svojih jedinica lokalne samouprave.

Sukladno Izvješću, nastaviti će se aktivnosti na dovršenju i donošenju prostornih planova uređenja za općine: Dvor, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani i Martinska Ves

Izrada prostornih planova uređenja gore navedenih jedinica lokalne samouprave je u visokom stupnju izrade i to: za općine Jasenovac, Lekenik, Lipovljani i Martinska Ves, elaborati prostornih planova su u postupku pribavljanja zakonom propisanih suglasnosti nadležnih institucija, dok je prijedlog prostornog plana uređenja Općine Dvor u postupku javne rasprave.

Članak 7.

2. Potrebe izrade izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja

2.1. Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko – moslavačke županije

Prostorni plan Sisačko - moslavačke županije je dokument prostornog uređenja koji je donesen za dulji vremenski period (10-15 godina) i pretpostavlja se da će Plan kroz taj vremenski period omogućiti svojim postavkama održivi gospodarski i društveni razvitak.

Praćenjem stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije i odredbama novih zakonskih propisa, te donošenjem nove generacije PPUO/G uočena je sve izraženija potreba da se priđe izmjeni Prostornog plana županije. Ovim izmjenama i dopunama Plana valorizirati će se: prometni koridori infrastrukturnih objekata (ceste, plin, električna energija,...) od interesa za županiju, prijedlozi zaštićene prirodne baštine, gospodarenje otpadom, eksploatacijska polja za iskorištavanje sirovina, gospodarske zone itd.

Stoga se ovim Programom mjera predviđa mogućnost izrade izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko – moslavačke županije.

2.2. Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina

Potreba izrade izmjena i dopuna prostornih planova bivših općina bila je utvrđena i Programom mjera za proteklo razdoblje.

Kako se i u narednom razdoblju, a do donošenja novih prostornih planova uređenja gradova i općina, može ukazati potreba za urgentnim rješavanjem aktualnih problema prostornog uređenja, mogućnost izrade izmjena i dopuna prostornih planova bivših općina predviđa se i ovim Programom (gradovi Sisak i Novska, Općina Dvor).

U skladu sa člankom 57. Zakona o prostornom uređenju, izmjene i dopune prostornih planova bivših općina donosi Skupština Sisačko-moslavačke županije.

2.3. Ostali prostorni planovi

Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, utvrđena je obveza izrade i sljedećih prostornih planova:

- Generalni urbanistički planovi za gradove: Sisak, Kutina i Petrinja

- Urbanistički planovi uređenja za gradove: Hrvatska Kostajnica, Novska i Glina
- Urbanistički planovi uređenja naselja: Sunja, Lipovljani, Topusko, Popovača i Dvor
- Urbanistički planovi uređenja za dijelove naselja ili naselja određena prostornim planovima jedinica lokalne samouprave, a koji su prikazani u sljedećoj tabeli:

Tabela:

Prikaz planiranih Urbanističkih planova uređenja (UPU) u Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije, Prostornim planovima uređenja gradova, Prostornim planovima uređenja općina, Generalnim urbanističkim planovima i Programima mjera za unapređenje stanja u prostoru gradova i općina u Sisačko-moslavačkoj županiji:

PROSTORNE JEDINICE U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI	Planirani UPU-i u PPUG, PPUO, GUP i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru
GRADOVI	
GLINA	-
HRVATSKA KOSTAJNICA	UPU grada Hrvatska Kostajnica
KUTINA	UPU naselja Repušnica UPU naselja Husain UPU naselja Banova Jaruga
NOVSKA	UPU naselja Novska
PETRINJA	UPU naselja Mošćenica UPU poslovne zone Bačuga
SISAK	UPU naselja »Brzaj« UPU »Caprag-Barutana« UPU »Ciglana« u ulici I.Fistrovića UPU »Elektra-sjever« UPU »Obala Ruđera Boškovića« UPU »Petrinjska ulica-istok« UPU Poslovna zona »Savska ulica-Galdovo« UPU »Refinerija nafte Sisak-sjever« UPU »Stari grad Sisak« UPU centra »Centar II« UPU »Vrbina« UPU »Selci« UPU »Pogorelec« UPU Gospodarske zone »Sisak-jug« UPU Poslovna zona »Caprag« UPU »Kanak« UPU »Zgmajne –sjever« UPU »Galdovo-sjeverozapad« UPU »Galdovo – sjeveroistok« UPU »Galdovo-istok« UPU »Strossmayerova ulica-zapad« UPU »Valjaonička ulica« UPU »Kopa« UPU naselja Budaševo UPU naselja Crnac UPU naselja Čigoč UPU naselja Stara Drenčina UPU »Luka Crnac« UPU Proizvodno-poslovna zona »Grušnice« UPU Proizvodno-poslovna zona »Sjenokoše« UPU Proizvodno-poslovna zona »Rakitovec 2« UPU Proizvodno-poslovna zona »Novo Pračno« UPU Proizvodno-poslovna zona »Crnac«
OPĆINE	
DONJI KUKURUZARI	UPU naselja Donji Kukuruzari
DVOR	UPU naselja Dvor

PROSTORNE JEDINICE U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI	Planirani UPU-i u PPUG, PPUO, GUP i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru
GVOZD	UPU naselja Gvozd
HRVATSKA DUBICA	UPU naselja Hrvatska Dubica
JASENOVAC	UPU naselja Jasenovac
LEKENIK	UPU naselja Lekenik
LIPOVLJANI	UPU naselja Lipovljani
MAJUR	UPU naselja Majur
MARTINSKA VES	UPU naselja Martinska Ves
POPOVAČA	UPU naselja Popovača UPU naselja Voloder UPU naselja Gračenica UPU naselja Osekovo UPU naselja Stružec
SUNJA	UPU naselja Sunja
TOPUSKO	UPU naselja Topusko
VELIKA LUDINA	-

Dinamika i financiranje izrade ovih dokumenata prostornog uređenja određuje se Programom mjera jedinica lokalne samouprave.

IV. IZRADA I PRIBAVLJANJE PODATAKA I STRUČNIH PODLOGA ZA IZRADU DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 8.

Za potrebe izrade dokumenata prostornog uređenja na razini Županije u narednom četverogodišnjem razdoblju, pribavit će se ili izraditi:

- Županijski plan za zaštitu voda (Zakon o vodama - »Narodne novine« broj 107/95) - obveza Hrvatskih voda
- Studija izbora lokacije za uspostavu županijskog centra za gospodarenje otpadom
- Studije zaštite krajobraznih vrijednosti područja posebnih obilježja (dolina rijeke Une i Kupe, Moslavačka gora, Odransko polje,...)
- Kartografska podloga županije
- Seizmotektonska karta u Mj 1:100000
- Koordinirati izradu Odluka o sanitarnoj zaštiti izvorišta pitke vode (Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta »Narodne Novine« broj 55/02.)
- Valorizirati prometne koridore (željeznice, ceste, plovne puteve) u cilju određivanja najpovoljnijih trasa sa stajališta gospodarenja prostorom i zaštite okoliša i prirode
- Izraditi Studiju odvodnje otpadnih voda na području Sisačko-moslavačke županije, s naglaskom na odvodnji otpadnih voda naselja u zaštićenim dijelovima prirode (Lonjsko polje, dolina rijeke Kupe i Une,...)
- Priprema dokumentacije za nastavak plinifikacije cijelog područja Sisačko-moslavačke županije

- Elaborat (Studija) iskoristivosti geotermalnih voda (zdravstveni aspekt, sportsko-rekreativni turizam, energetska iskoristivost,...)
- Županijski plan navodnjavanja poljoprivrednih površina
- Stručne podloge za revitalizaciju i gospodarski razvitak pograničnih i ruralnih područja
- Plan razvoja (katalog prostorno-planskih pokazatelja) poduzetničkih zona na području Sisačko-moslavačke županije
- Studija društveno-gospodarskog značaja i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na području Županije

Članak 9.

Financiranje dokumenta prostornog uređenja iz članak 6., stavka 1.1.2. i 1.1.3., članka 7. stavaka 2.1., te članka 8. ovog Programa mjera osigurat će se iz sredstava Proračuna Sisačko-moslavačke županije i drugih izvora (ministarstava, Javna državna poduzeća, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,...)

Članak 10.

Izrada prostorno planskih podloga za građevine koje se financiraju iz sredstava županijskog proračuna.

V. OSTALE MJERE OD ZNAČAJA ZA IZRADU I DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I UNAPREĐENJA STANJA U PROSTORU

Članak 11.

Za sva prirodno vrijedna područja koja su Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije i drugim dokumentima utvrđena na razini Županije kao prirodne vrijednosti potrebno je sukladno Zakonu o zaštiti prirode provesti postupak proglašenja zaštićenih područja.

Članak 12.

Kao dugoročne obveze potrebno je prilikom izrade dokumenata prostornog uređenja, kako na razini Županije, tako i na razini gradova i općina, te prilikom vođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, voditi osobitu brigu o sljedećim vrijednostima prostora i aktivnostima u prostoru.

Vodozaštita područja - Punu pozornost treba posvetiti zaštiti vodonosnika, odnosno izvorištima i zaštitnim zonama izvorišta i vodocrpilišta u cilju zaštite voda od zagađenja.

U narednom razdoblju u suradnji s jedinicama lokalne samouprave poticati i koordinirati izradu i donošenje Odluka o zaštićenim zonama postojećih i potencijalnih izvorišta pitke vode, kroz provedbu istražnih radova, propisivanje i provođenje mjera i smjernica za zaštitu istih.

Šume - U svrhu očuvanja šuma, potrebno je potencirati zaštitnu ulogu šuma. Bez nužne opravdanosti ne smanjivati šumske površine i vršiti prenamjenu šumske ekološke i socijalne funkcije, te zaštićene šume u druge (gospodarske) namjene.

Obnavljati uništene šumske površine pošumljavanjem, te poticati razvitak urbanog šumarstva (park šume) i lovno turizma.

Kroz unapređenje stanja i gospodarenje kako državnim tako i privatnim šumama Sisačko-moslavačke županije, razvijati svijest o potrebi očuvanja ovog prirodnog resursa, te ga koristiti na principima održivog razvoja (za gospodarstvo-eksploataciju, drvo-prerađivačku proizvodnju, lov, lovni turizam ili zaštitu – vrijedna eko-staništa, zaštitne šume, zaštićene šume, park-šume, obnova-pošumljavanje).

Poljoprivredno zemljište - Nužno je poticati svrhovito korištenje poljoprivrednog zemljišta, povećanje zemljišnog posjeda i iskorištavanje do sada neobrađenih / zapuštenih poljoprivrednih površina. Težiti preobrazbi u pravcu razvoja suvremenog, učinkovitog i ekološki čistog poljodjelstva.

Obzirom na osobite značajke našeg područja i tradicionalnu usitnjenost posjeda, nužno je iznalaziti suvremene modele korištenja poljoprivrednog zemljišta (okrupnjavanje posjeda) i zaštite područja pogodnih za ekološku proizvodnju hrane.

Posebnim mjerama potrebno je poticati stvaranje dugogodišnjih nasada, posebno u brdskim ruralnim područjima Županije.

Nužan uvjet za poticaj razvitka poljoprivrede je pored poticaja u području proizvodnje i poticaj za stvaranje prepoznatljivih županijskih tržišno visokovrijednih proizvoda i njihovom organiziranom nastupu i promociji kroz:

- stvaranje županijske marke vina (škrlet,...)
- županijske vinske ceste (Moslavina,...)
- županijskih marki mesnih prerađevina (Gavri- lović, Banija,...)
- proizvode od šljiva (rakija, pekmez,...)
- autohtone vrste konja (Hrvatski posavac,...)
- ekološku proizvodnju hrane...

Prirodna i kulturna baština - U okviru prostornog planiranja potrebno je prepoznavati područja koja za- služuju poseban odnos, brigu i zaštitu u cilju očuvanja prirodne i graditeljske baštine.

Na temelju izrađenih konzervatorskih podloga, koje su sastavni dio svih prostornih planova županije, gradova i općina, u suradnji s Ministarstvom kulture, Konzervatorskim odjelom, potaknuti i izraditi objedi- njeni katalog zaštićenih kulturnih dobara Sisačko-mo- slavačke županije, kroz koji će se na jednom mjestu prikazati sva zaštićena prirodna, kulturna, povijesna i graditeljska baština ovog područja.

Gospodarenje otpadom - Suvremeni sustav gospo- darenja otpadom, podrazumijeva otpad kao gospodarski resurs (prerada otpada). Izrađenim Planom gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije obrađeni su svi oblici postupanja s otpadom (komunalni, industrijskim, opasni). Planom su također, nakon procijene posto- jećeg stanja, prostorno-planske analize, predložene nove potencijalne lokacije za izgradnju građevina za postupanje s otpadom na području županije.

Plan predlaže koncept sustavnog gospodarenja otpadom, usklađen s Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, čije je bitna značajka uspostava Županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) kao središnjeg županijskog prostora za gospodarenje komunalnim i neopasnim industrijskim otpadom (pre- dobrada, obrada i odlaganje), te sabirnih mjesta za prikupljanje, skladištenje i razvrstavanje komunalnog i opasnog otpada (krajnji način zbrinjavanja opasnog otpada je u nadležnosti Republike Hrvatske).

Kroz provođenje detaljnih istražnih radova, izrade elaborata tehno-ekonomske opravdanosti izgradnje ŽCGO-a, međusobno dogovaranje s jedinicama lo- kalne samouprave i susjednim županijama, trajno riješiti pitanje ekonomskih i ekološki isplativog načina gospodarenja otpadom i sanacije službenih, ali u biti neuređenih odlagališta otpada

Građevinska područja - Nužna je detaljna raščlamba važeće prostorno-planske dokumentacije u pogledu površina za razvoj naselja (građevinska područja) gradova / općina, u cilju razgraničenja izgrađenog i neizgrađenih dijelova. Komunalnim opremanjem neizgrađenih dijelova naselja i ostalim mjerama, sprječavati svako nepotrebno širenje naselja i težiti granicama naselja primjerenim potrebama.

Članak 13.

Za potrebe praćenja i istraživanja pojava i procesa u prostoru, Županijski zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo u suradnji s ostalim upravnim odjelima županije i nadalje će:

- sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode s jedinicama lokalne samouprave u suradnji s Državnim zavodom za zaštitu prirode, te drugim ovlaštenim pravnicima osobama pratiti stanja zna-čajnih i karakterističnih obilježja krajobraza
- pratiti demografska kretanja radi sagledavanja moguće neravnoteže i predlagati mjere za ra- vnomjerniji demografski razvoj Županije,

- pratiti način korištenja građevinskih područja naselja u cilju predlaganja mjera za učinkovito korištenje,
- pratiti planiranje i izgradnju kapitalnih infrastrukturnih objekata od važnosti za Državu i Županiju (AC Zagreb-Sisak-Bihać, magistralna željeznička pruga Zagreb-Sisak-Kutina, pokrivenost Županije suvremenim TV i telekomunikacijskim odašiljačima, energetska razvitak, plinifikacija...), te valorizirati planirane koridore u cilju zaštite prostora i interesa Županije,
- rješavati moguće konflikte u prostoru - usklađenje koridora brze željezničke pruge Sisak - Kutina kroz Park prirode Lonjsko polje, sukob interesa korištenja rijeke Kupe i Save (plovnost do Karlovca, izvorišta pitke vode, energetske potrebe, zaštićeni krajolik), odlagalište nisko i srednje radioaktivnog otpada na Trgovskoj gori;...
- pratiti stanja, pojave i procese u pograničnim, brdskim i manje razvijenim područjima u cilju revitalizacije i gospodarskog razvoja,
- potaći daljnja istraživanja ležišta geotermalnih voda i njihovog korištenja i
- poticati i druga istraživanja i provođenja mjera radi učinkovitog korištenja, gospodarenja i zaštite prostora u cilju održivog razvitka

VI. SADRŽAJ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 14.

Sadržaj, mjerila kartografskih prikaza prostornih planova, obvezni brojevi i grafički prostorni pokazatelji, plansko znakovlje i standard elaborata koji se primjenjuju u izradi prostornih planova, detaljno je određen Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (»Narodne novine« broj 106/98, 39/04 i 45/04).

VII. DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 15.

Način i postupak provođenja javne rasprave o prijedlogu prostornih planova, te način i sudjelovanje

u tom postupku sudionika u javnoj raspravi detaljno je određen Uredbom o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (»Narodne novine« broj 101/98).

Članak 16.

Sastavni dio ovog Programa mjera je Program aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 14/05), koji detaljnije određuje izradu dokumenata prostornog uređenja lokacija pretežno naseljenih Romima.

VIII. UREĐENJE ZEMLJIŠTA

Članak 17.

Izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju, od srpnja 2004. godine, propisano je da Programi mjera za unapređenje stanja u prostoru utvrđuju potrebu uređenja zemljišta, razinu uređenja zemljišta, izvore financiranja, kao i rok uređenja zemljišta za planiranu namjenu.

Ovim zakonskim izmjenama naglašena je obveza jedinica lokalne samouprave o potrebi planiranja zahvata u prostoru i donošenja jednogodišnjih programa gradnje komunalne i društvene infrastrukture sukladno dokumentima prostornog uređenja (Program mjera).

Na županijskoj razini aktivnosti na uređenju zemljišta u većini slučajeva su povezani s aktivnostima i programima jedinica lokalne samouprave, u okviru čega županija najčešće financijski potpomaže realizaciju lokalnih programa (gospodarske zone, razvoj turizma, izgradnja komunalne i društvene infrastrukture, gospodarenje otpadom,...)

Svoj interes u djelokrugu uređenja zemljišta županija iskazuje kroz mjere i smjernice date u prostornom planu Sisačko-moslavačke županije te kroz stručnu suradnju i davanja mišljenja na Prostorne planove uređenja jedinica lokalne samouprave, nadzirajući opća načela gospodarenja prostorom, kako u dimenzioniranju građevinskih područja tako i prilikom njihova privođenja planiranoj namjeni.

Uređenje zemljišta u narednom razdoblju, a koje je u nadležnosti županije, provoditi će se za potrebe uspostave županijskog (regionalnog) centra za gospodarenje otpadom kroz sljedeće aktivnosti:

Program	Aktivnosti	Rok	Izvori financiranja
Uspostava županijskog centra za gospodarenje otpadom	- stručne podloge - istražni radovi - izbor lokacije - izrada dokumentacije - izgradnja	- 2006. godina - 2006.-2007. godina - 2006.-2007. godina - 2007.-2009. godina - 2010. godina....	Županijski proračun Fond za zaštitu okoliša Pretprijetni fondovi Koncesionar

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Donošenjem ovog Programa mjera prestaje važiti Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 15/03).

Članak 19.

Za provođenje ovog Programa mjera obvezuje se Županijski zavod za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije.

Članak 20.

Ovaj Program stupa na snagu danom objave u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 350-01/06-01/04
URBROJ: 2176/01-01-06-2
Sisak, 24. veljače 2006.

Predsjednik Županijske skupštine
Zvonko Belošević, v.r.

»**Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije**« službeno je glasilo Sisačko-moslavačke županije. Uredništvo: Sisak, Stjepana i Antuna Radića 36. Glavni i odgovorni urednik - tajnik Sisačko-moslavačke županije Vesna Krnjaić, dipl. pravnik - telefon (044) 550-203, telefaks (044) 524-144. List izlazi prema potrebi. Pretplata za 2006. godinu iznosi 122,00 kune i uplaćuje se na žiro-račun 2340009-1110011107 »Glasila« d.o.o. Petrinja, D. Careka 2/1. Tehnički uređuje, izdaje i tiska: »Glasila« d.o.o. Petrinja, D. Careka 2/1, tel: (044) 815-138, tel/fax: (044) 815-498, www.glasila.hr, e-mail: glasila@glasila.hr. Svi brojevi objavljeni su i na Internetu: www.glasila.hr.